

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr.3/4 (504/505)

2002 gruodis / Dezember 2002

Prezidentas ragino toliau dirbti lietuvių labui

PREZIDENTAS V. ADAMKUS BERLYNE SUSITIKO SU VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ATSTOVAIS

Šių metų spalio 8 - 11 dienomis Vokietijoje lankėsi Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus. Šio vizito proga LR Ambasada Berlyne spalio 9 d. surengė vakariene, į kurią buvo pakviesti Vokietijos LB valdybos nariai ir apylinkių atstovai.

ir pasidalinti mintimis, jis trumpai pristatė Vokietijos lietuvių padėtį ir didžiausius rūpesčius. Vienas iš jų esąs suburti naujuosius ateivius iš Lietuvos ir įjungti juos į bendruomenės gyvenimą. Iš savo pusės pažadėjo, jog bendruomenė, šalia to, ką šiaip ar taip daro lietuvių išlaikymo ar Lietuvos kultūros skleidimo darbe, visais galimais būdais stengsis paremti Lietuvos pastangas prezentuojantis užsienyje politikos ir kultūros srityse. Kartu jis apgalvėstavo, kad Lietuvos įstaiogos per mažai naudojami išieivų patirtimi ir galimybėmis bei prašė padėti išlaikyti išieivijos institucijas ir organizacijas.

- virš 10 metų vėl turime savo ambasadorių, o dabar ir nuosavą pastatą.

Įkurtuvių proga ambasadoriui įteikta Vokietijos Lietuvių bendruomenės dovana - dvi sidabrinės žvakidės iš prieškarinės Lietuvos ambasados Berlyne, kurias išsaugojo dr. A. Geručio ir Vasario 16-sios gimnazijos direktoriaus A. Šmito šeimos.

LR Prezidentas Valdas Adamkus savo žodyje pasidžiaugė išieivijos veikla, kurią jis sakėsi puikiai pažįstą iš savo paties patirties, nes ir jis Antrojo pasaulinio karo metu buvo priverstas apleisti Lietuvą. Prezidentas ragino lietuvius užsienyje ir toliau dirbti Lietuvos ir lietuvių labui, nors tai nevisada būna lengva ir sulaukia atpildo. Džiaugėsi, kad sugrįžusios į ambasadą žvakidės medžiaginiai simbolizuoja prieškarinio išieivijos Lietuvos veiklos Berlyne tęstinumą.

Po kalbų Prezidentas, ambasadorius ir ambasados tarnautojai bendravo su LB apylinkių atstovais, kurie asmeniškai galėjo išsakyti savo džiaugsmus ir rūpesčius.

mi

V. Bartusevičius perdavė Lietuvos Prezidentui V. Adamkui ir ambasadoriui V. Geralavičiui prieškarinio ambasados relikviją - sidabrinės žvakidės, kurias išsaugojo dr. A. Geručio ir Vasario 16-sios gimnazijos direktoriaus A. Šmito šeimos.

Dalyvavo Berlyno, Hamburgo, Salzgitterio, Bonn-Köln, Mülheimo ir Müncheno apylinkių atstovai.

Vakarienės metu namų šeimininkas ambasadorius Vaidievis Geralavičius pasveikino Prezidentą ir susitikimo dalyvius.

Vokietijos LB valdybos vardu Prezidentą sveikino valdybos vicepirmininkas Vincas Bartusevičius. Padėkojęs už suteiktą galimybę LB apylinkių atstovams pabendrauti

tada nebuvo atstovybės, kuri rūpintųsi Lietuvos piliečiais Vokietijoje. Pokario metais Federalinė Vokietijos vyriausybė, nors niekada nepripažino Lietuvos aneksijos, nesirijo leisti veikti Lietuvos ambasadai. Tą darbą pradžioje bent dalinai turėjo atlikti Berlyno Lietuvių piliečių sąjunga, vėliau Lietuvių tremtinių bendruomenė ir galop Vokietijos Lietuvių bendruomenė. Pagaliau

Lietuvos ambasada Berlyne - naujose patalpose

Spalio 10 d. dalyvaujant Lietuvos Prezidentui Valdui Adamkui Berlyne iškilmingai atidarytos naujosios Lietuvos ambasados Vokietijoje patalpos.

Oficialių įkurtuvių proga Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Vaidievis Geralavičius pabrėžė, kad Lietuvos ir Vokietijos santykiai tampa vis intensyvesni, o Lietuvos

užsienio politikoje didėja dėmesys Vokietijai.

Į ambasadą susirinkusius svečius - politikus, diplomatus, menininkus, žurnalistus - pasveikino ir Vokietijos užsienio reikalų ministerijos valstybės sekretorius Güntheris Pleugeris bei Berlyno burmistrė Karin Schubert.

(Nukelta į 2 psl.)

Naujosios Lietuvos ambasados pastatas.

**Mieli Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimos nariai,
brangūs Tėvynės Lietuvos sesės ir broliai,**

*Tikiu - išaus graži diena,
Įkūnyta svajonė realybėj
Saulėtu veidu, atvira,
Darbais bešviečianti, didybe...
Aukštų idėjų ir aukų verta.*

*Tegu nebus ji pasaka be galo
Ir iškilminga muzika vargonų.
Ateis ramiai, kasdieniškai prie stalo,
Mums reikalinga ir tikra, kaip duona.*

(Janina Survilaitė-Vaitkevičienė)

Trisdešimt šešerių kraštų Lietuvių Bendruomenėse renkamės prie Kūčių stalo. Skambant varpams, mintyse lankom artimuosius, maldose minim Lietuvos. Švenčiam Kalėdas!

Rūpestis ir lūkestis dažnai mus gaubia, susimąščius apie tautos nueitą kelią, šių dienų sumaištį ir neatspėjamą ateitį. Gyvenimas kiekvienam skiria laiko ir erdvės. Mūsų valia pasirūpinti, kuo ir kaip juos geriau užpildyti.

Sutikdami Naujuosius 2003 metus, linkime visiems taikos ir ramybės, laimės ir džiaugsmo! Tikime, kad ateis pilnos gerumo ir tiesos dienos!

*Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba: Vytautas Kamantas,
Matas Stanevičius, Regina Kučienė, Milda Lenkauskienė,
Bronius Makuškas, Edis Putrimas, Algis Rugienius,
Marytė Šmitienė, Gabrielius Žemkalnis, Laima Žliobienė*

Metų pabaigoje tradiciškai pažvelgę, kas įvyko, ką gero ar blogo jie atnešė, mes, lietuviai, kuriame pasaulio kampelyje bebūtume, jei tik mąstome šiek tiek plačiau nei vien savo asmeniniame ar šeimos kontekste, turėtume būt jais patenkinti.

Ypač derlingi teigiamų signalų buvo paskutiniai mėnesiai, kai Prahoje Lietuva buvo pakviesta tapti Šiaurės Atlanto Aljanso (NATO) nare, Vilniuje pirmą kartą Lietuvos istorijoje apsilankė Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Georgas W. Bushas, o Briuselyje, deryboms sėkmingai artėjant prie finišo, jau pradėta minėti konkreti priėmimo į Europos Sąjungą data.

Vokietijoje gyvenančius lietuvius šiais besibaigiančiais metais dar labai džiugino kultūrinis Lietuvos ir lietuvių rašytojų, menininkų bei muzikų aktyvumas, neabejotinai išaugęs ir dėl

to, jog šalis buvo pakviesta būti Frankfurto knygų mugės garbės viešnia.

Giliau pagalvoję apie šiuos įvykius ir pokyčius Lietuvai atrasime, kad jie neabejotinai kažką naujo ir teigiamo jau įnešė arba dar įneš ir į kiekvieno mūsų asmeninį gyvenimą. Išaugus šalies saugumui po vaizdžiai vadinamu NATO skėčiu tikimasi susilaukti žymiai daugiau Vakarų firmų investicijų į Lietuvos ūkį. Taigi tikėtina, kad daugeliui nuo skurdo bėgusių į Vakarų atsiras naujų šansų ir namuose, Lietuvoje. Aišku, kaip šalies - Europos Sąjungos narės piliečiai, galime tikėtis naujų galimybių ir plačioje kontinento sandraugos rinkoje.

Svarbu tik, kad naujoje Europoje paisytume ne tik ekonominių ar politinių aspektų, kurie skatina daugiau vartotojišką gyvenimo būdą, svetimą dvasinėms vertybėms. Tikėkimės ir

siekime, kad naujuose bendruose Europos namuose ir NATO pastogėje mums nepritrūktų to dvasinio cemento - visuomeniškumo, kultūros, religijos, išstisus dešimtmečius iki šiol teikusią stiprybės svetimų kraštų tremtyje, padėjusių išsaugoti savo tautinę tapatybę sovietinėje priešpauzoje.

Žvelgdami į ateinančius metus, kurie viso pasaulio lietuviams bus Mindaugo karūnavimo jubiliejaus, Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventės, PLB Seimo bei Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso metais, melskime Viešpatį ir linkėkime vieni kitiems ne vien gražių švenčių, bet ir ramios, saugios kasdienybės.

Linksmų šv. Kalėdų ir gerų Naujųjų metų nuoširdžiai linki

*Vokietijos LB valdyba,
Vasario 16-osios gimnazijos
kuratorija*

VLB valdyboje:

Dienotvarkėje - didieji renginiai ir kasdieniai rūpesčiai

Po taip greit prabėgusių vasaros atostogų rugsėjo 14 d. Hiutenfelde, Romuvos pielyje posėdžiauti susirinko visi VLB valdybos nariai. Reikėjo aptarti per vasarą vykusius renginius, pasirošimą ateinančiai knygų mugėi ir spręsti jau susikauptus, kasdienes reikalus.

V. Bartusevičius, dalyvavęs rugpjūčio 11-15 d. PLB pirmininkų suvažiavime Druskininkuose, supažindino Valdybą su suvažiavime keltomis problemomis bei priimtomis rezoliucijomis.

Iš 35 pasaulio kraštų lietuvių bendruomenių susirinkę pirmininkai, jaunimo atstovai bei kiti dalyviai, vieningai priėmė kreipimąsi į savo gyvenamą valstybių ambasadorius prie NATO su prašymu paremti Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių priėmimą į NATO per organizacijos šalių vadovų susitikimą Prahoje šių metų rudenį.

49-tosios Europos lietuviškųjų studijų savaitės paskaitų ir diskusijų temas trumpai apžvelgė Valdybos pirmininkas A. Šiugzdinis. Jis pasidžiaugė gerai ir įdomiai organizuotu renginiu, kuris pritraukė daug užsienio lietuvių, taip pat ir iš Vokietijos.

Sekančią, 50-tąją jubiliejinę studijų savaitę pasiūlyta rengti 2004 metų vasarą, o 2003 metų vasarą Išeivijos institute, Kau-

ne bus rengiamas simpoziumas apie studijų savaites.

Į Valdybos diskusijas apie pasirengimą spalio 9 – 13 d. vyksiančiai knygų mugėi Frankfurte atvyko Dalyvavimo Frankfurto knygų mugėje organizacinio komiteto atstovė Offenbache Rasa Kičaitė. Supažindinusi susirinkusius su renginių programa, ji pakvietė visus dalyvauti knygų mugės atidaryme spalio 8 d.

Vienas opiausių Valdybos klausimų buvo VLB puslapio internete sukūrimas. Lėšos tam skiriamos nedidelės, bet Valdybos nariai viliasi sulaukti pagalbos iš nusimanančių šioje srityje Vokietijos lietuvių ar buvusių gimnazistų.

Užsitususios diskusijos dėl VLB darbuotojų suvažiavimo rengimo baigėsi bendru sutarimu: rengti VLB darbuotojų suvažiavimą š.m. lapkričio 16 d. ir siūlyti atskiriems VLB nariams paruošti medžiagą pasisakymams šiomis temomis:

- dėl galimybės rengti vaikų vasaros stovyklas Lietuvoje ir Hiutenfelde,
- dėl liuanistinių mokyklų steigimo Vokietijoje,
- dėl pagalbos lietuviškajai parapijai,
- dėl PLB seimų,
- dėl PL Jaunimo kongreso,
- dėl "Informacijų" leidimo,
- dėl bendrų akcijų pravedimo, žymių įvykių pažymėjimo,

- dėl mišrių šeimų nelietuvių sutuoktinių bei naujai apsigyvenusiu Vokietijoje lietuvių įjungimo į VLB gyvenimą,
- dėl VLB darbuotojų suvažiavimų ateities, Vasario 16-osios minėjimų,
- dėl suvažiavimo dalyvių siūlymų.

Visais šiais klausimais numatytos diskusijos, išreiškiant pageidavimus dėl minėtų renginių pravedimo, paramos, naujų programų kūrimo.

Darbuotojų suvažiavimo dienos vakare numatytas Vasario 16 gimnazijos ateitininkų organizuojamas mokyklos talentų vakaras.

Į Valdybą, norėdama supažindinti su Bensheimo „Liūtų“ klubo veikla, kreipėsi B. Lipšienė. Bensheimo „Liūtų“ klubas praėjusiais metais šventė savo gyvavimo 40-metį ir š. m. spalio mėnesį suėjo 10 metų, kai šis klubas aktyviai remia Lietuvos senelių, vaikų, neįgalųjų ir kitų socialiai remtinų žmonių namus. Aukų sąrašas labai ilgas. Tarp klubo donavų - įrengimai valgyklų virtuvėms (4 vnt.), rentgeno aparatai (2 vnt.), šiuolaikiškai įrengtas operacinis stalas, stomatologinės kėdės su visa įranga (3 vnt.), gimdymo stalai su įranga (2 vnt.), vėžimėliai neįgaliesiems (72 vnt.), ligonių lovos su čiužiniais (365 vnt.), įvairūs drabužiai, batai (500 kub. metrų), dviračiai, siuvimo mašinos, darbo įrankiai, elektros medicininiai aparatai ir kt. Esame dėkingi šiam klubui ir ypatingai jo vadovui Walteriui Willmesui.

*Danutė Damijonaitienė
VLB reikalų vedėja*

Lietuvos ambasada Berlyne – naujose patalpose

(Atkelta iš 1 psl.)

LR prezidentas Valdas Adamkus ambasados atidarymo kalboje pasidžiaugė, kad paskutiniąsias dienas būtų galima pavadinti Lietuvos dienomis Vokietijoje, o nuosavo pastato šventinimas esąs išskirtinis istorinis įvykis. „Šiandieną galutinai panaikinama bet kokia pereito karo žymė. Šiandieną Lietuva atstato savo atstovybę iš kurios dvasiniai niekada nebuvo išėjus“, sakė Prezidentas. Jis ragino bendrai kurti abiejų tautų ateitį saugioje ir ekonomiškai klestinčioje Europoje. Padėkojo ambasadoriui ir jo komandai už pastangas įsigyjant nuosavą pastatą, linkėjo jiems ir toliau statyti bendradarbiavimo tiltus tarp Vokietijos ir Lietuvos.

Po kalbų įvyko priėmimas, kurio metu susirinkę svečiai galėjo apžiūrėti naujasias ambasados patalpas ir pabendrauti.

Naujosiose patalpose Lietuvos diplomatai pradėjo dirbti rugpjūčio mėnesį, kai ambasada persikėlė iš nuomotų patalpų į šiemet Lietuvos valstybės įsigytą pastatą prestižiniame Berlyno kvartale, kuriame yra įsikūrę daug Vokietijos vyriausybinių institucijų.

Pirkti naują pastatą ambasadai Berlyne Lietuvos vyriausybė nusprendė, nes jau liepos 1 dieną baigėsi senųjų atstovybės patalpų nuomos sutartis, be to, nuoma siekė 0,5 mln. litų į metus.

Naujasis ambasados pastatas kainuoja beveik 20 mln. litų. Dalis statinio pirkimo išlaidų bus padengta pardavus žemės sklypą, kuriame prieš Antrąjį pasaulinį karą stovėjo senoji Lietuvos ambasada.

Atgavusi šį sklypą, Lietuva anksčiau ketino statyti naują ambasadą, tačiau statybos nebuvo pradėtos. Nusižūrėtas pirkti

pastatas, diplomatų teigimu, atsiėjo pigiau nei anksčiau planuotos statybos, yra geresnėje vietoje ir puikiai tinka ambasados reikmėms.

Lietuvos prieškarinio ambasada Berlyne buvo subombarduota per sąjungininkų antskrydžius baigiantis Antrajam pasauliniam karui.

Naujasis Lietuvos ambasados adresas yra Charitéstraße 9, 10117 Berlin.

Ambasados telefono ir fakso numeriai bei elektroninio pašto adresas liko tokie patys, kaip ir buvo: tel.: 030 / 89 96 81 - 0, faksas: 030 / 89 06 81 - 15, el. paštas: botschaftlitauen@t-online.de arba amb.de@urm.lt

mi

Naujienos iš Lietuvos:

17 pretendentų į Lietuvos prezidentus

Grudį vyksiančiuose rinkimuose prezidento posto siekia rekordinis skaičius pretendentų - net 17. Tiek jų Vyriausijai rinkimų komisijai (VRK) laiku pateikė pareiškinius dokumentus, surinko reikiamą jų remiančių rinkėjų parašų skaičių ir pagaliau gavo kandidato į Prezidentus pažymėjimą.

Tarp jų - dabartinis Prezidentas Valdas Adamkus, valdančiosios Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) lyderis, Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, Liberalų demokratų partijos lyderis Rolandas Paksas, politinės partijos „Lietuvos krikščionys demokratai“ lyderis Kazys Bobelis, valdančiosios Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininko pavaduotojas Vytenis Andriukaitis, Lietuvos liberalų sąjungos (LLS) pirmininkas Eugenijus Gentvilas, Lietuvos centro sąjungos (LCS) pirmininkas Kęstutis Glaveckas, Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos (VNDPS) pirmininkė Kazimiera Prunskienė, partijos „Socialdemokratija 2000“ lyderis Rimantas Dagys.

Prezidento posto panoro siekti ir gatvės politikui vadinamas Seimo narys, radikalias populistinės Lietuvos laisvės sąjungos pirmininkas Vytautas Štusauskas bei kitos populizmu pasižyminčios - Lietuvos liaudies sąjungos „Už teisingą Lietuvą“ pirmininkas Julius Veselka.

Taip pat kandidato į Prezidentus pažymėjimai išduoti save iškėlusiam Liberalų frakcijos Seime nariui Algimantui Matulevičiui, jo broliui žurnalistui Vytautui Matulevičiui, dienraščio „Lietuvos aidas“ leidėjui Algirdui Pilveliui, teisininkui Juozui Petrai-

čiui, buvusiam Gyvenimo logikos partijos pirmininkui Vytautui Bernatoniui ir televizijos humoro laidos vedėjui Vytautui Šerėnui.

Tarp kandidatų šįkart net trys turintys gyvenimo išėjimo patirtį. Tai anksčiau JAV gyvenę Valdas Adamkus ir Kazys Bobelis bei iš Australijos į Lietuvą pargrįžęs Juozas Petraitis.

Anksčiau apie norą dalyvauti prezidento rinkimuose dar buvo pareiškę pensininkas Antanas Mickevičius, buvęs „Europos“ laikraščio leidėjas Jaroslavas Banevičius, verslininkas iš Jurbarko Algimantas Reičiūnas, „Jaunosios Lietuvos“, naujųjų tautininkų ir politinių kalinių sąjungos pirmininkas Stanislovas Buškevičius, prieš Lietuvos narystę NATO pasisakančios Nacionaldemokratų partijos lyderis Kazimieras Uoka ir žurnalistu prisitantis iki šiol politikoje visiškai negirdėtas Vytautas Kundrotas. Pirmieji trys nepristatė laiku pareiškinį dokumentų, kitiems pritrūko rėmėjų parašų.

Prezidento rinkimai vyks gruodžio 22 dieną. Jei nė vienas iš kandidatų pirmajame ture nesurinks daugiau kaip 50 proc. balsavusių rinkėjų balsų, du pirmojo turo lyderiai po dviejų savaičių susigrums antrajame ture.

1997 metais prezidento rinkimuose panoro dalyvauti mažiausiai nei 10 pretendentų, iš kurių pirmajame ture buvo balsuojama dėl septynių kandidatų.

Išsamiau susipažinti su kandidatais, jų rinkiminėmis programomis ir rinkimų eiga galima interneto svetainėse www.vrk.lt ir www.elta.lt/rinkimai2002

Rinkėjus Vokietijoje prašome atkreipti dėmesį į skelbimą 26 psl. mi

Liberalizuotas Lietuvos Pilietybės įstatymas

Lietuvos Seimas rugsėjo 17 d. priėmė naujos redakcijos Pilietybės įstatymą, pagal kurį išvykę iš Lietuvos kitur gyventi ir gavę užsienio šalies pilietybę asmenys galės išsaugoti ir Lietuvos pilietybę. Naujasis Pilietybės įstatymas įsigalios nuo 2003 m. sausio 1 d. Jis taip pat reglamentuos ir vaikų, gimusių mišrioje šeimoje, pilietybės nustatymo klasiškus. Vaikui bus suteikta Lietuvos pilietybė, jeigu to pageidautų bent vienas iš tėvų.

Liberalizuoti Pilietybės įstatymą jau seniai Lietuvos politikai ragino išvengti atstovai. Per pastarąjį dešimtmetį iš Lietuvos į užsienį, daugiausia JAV, išvyko gyventi iki 200 tūkst. asmenų. „Iki šiol atimdavome Lietuvos Respublikos pilietybę visiems lietuviams, dėl įvairių priežasčių tapusiems kitų valstybių piliečiais. Tiek mažai gyventojų turinti Lietuva negali taip lengvai švaistyti savo piliečių“, - aiškino įstatymo nuostatas Pilietybės įstatymo teikėjas Seimo Liberalų frakcijos narys Arminas Lydeka.

Naujos redakcijos Pilietybės įstatymą Liberalų frakcijos atstovų iniciatyva parengė Lietuvos Seimo Žmogaus teisių komitetas.

Kitame „Informacijų“ numeryje skaitykite teisininko komentarą, kokios reikšmės šie Lietuvos įstatymo pakeitimai galėtų turėti Vokietijoje gyvenantiems lietuviams, kaip jie derinasi su atitinkamais Vokietijos įstatymais.

mi

Vokietijoje:

Auga garbės konsulų būrys

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pranešimu rugsėjo 26 d. dalyvaujant Lietuvos ambasadoriui VFR Vaidievičiui Geravilčiui atidarytas ketvirtasis Lietuvos konsulas Vokietijoje.

Nuo šiol Lietuvą Sachsen-Anhalto ir Thüringijos žemėse atstovauja garbės konsulas Bernd Wilfried Moser, reziduojantis Thüringijos sostinėje Erfurte. Konsulato adresas: Melchendorfer Str. 64, 99096 Erfurt.

53 metų amžiaus Bernd Wilfried Moser yra žinomas Erfurto verslininkas, Thüringijos techninės automobilių priežiūros ben-

drovės (TÜV) valdybos pirmininkas, 1993 metais įkurtos bendros Lietuvos ir Vokietijos įmonės „TUVLITA“ direktorius. Apie Berdo W. Moserio paskyrimą Lietuvos garbės konsulu pranešusi Thüringijos spauda nepamiršo paminėti ir to, kad šią žemę su Lietuva sieja ilgamečiai draugystės ryšiai, glaudžiai bendradarbiaujama politikos, ekonomikos, mokslo ir kultūros srityse. Šių metų balandį Thüringijoje vyko Lietuvos kultūros dienos.

Lietuvos konsulatai Vokietijoje taip pat veikia Frankfurte prie Maino, Dortmunde ir Hamburge. Juose dirba garbės konsulai Karl Rothenberger (Guteutstr. 163-167, 60327 Frankfurt, tel. 069 / 23 23 33), Jur-

gen Gramke (Friedenstr. 41-43, 44139 Dortmund, tel. 02 31/ 56 40 70) ir Hans Friedrich Saure (Brodschranken 4, 20457 Hamburg, tel. 040 / 37 50 17 70).

Tuo tarpu Lietuvos spauda pranešė, kad rugsėjo pradžioje viešėdamas Lietuvoje premjero A. Brazausko pasiūlymą tapti Lietuvos garbės konsulu Baden-Württembergo žemėje priėmė buvęs Bundestago parlamentinių ryšių su Baltijos šalimis grupės įkūrėjas ir ilgametis jos pirmininkas baronas Wolfgang von Stetten. Šį rudenį vykusiame Vokietijos parlamento rinkimuose jis nekandidavo, tačiau užsiėmęs ryšių su Lietuva nežada nutraukti ir pasitraukęs iš aktyvios politinės veiklos.

mi

DARBAI IR PROBLEMOS APTARTI LIETUVOJE

PLB valdybos, kraštų LB ir jaunimo sąjungų pirmininkų suvažiavimas Druskininkuose

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeima šiuo metu jungia narius, gyvenančius 35-iose pasaulio kraštuose. Į metinį suvažiavimą š.m. rugpjūčio 11 - 15 d.d. Druskininkuose savo atstovus atsiuntė 27 LB bendruomenės ir 6 draugijos. Šalia PLB valdybos, kraštų LB ir jaunimo sąjungų pirmininkų dalyvavo ir Lietuvos įstaigų, susijusių su užsienio lietuviais, atstovai, iš viso apie 100 asmenų.

Suvažiavimą atidarė PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis, invocaciją sukalbėjo vyskupas lietuviams katalikams už Lietuvos ribų Paulius Baltakis. Suvažiavimą raštu sveikino LR Prezidentas Valdas Adamkus, LR Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ir Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas.

Hüttenfelde - Europos lietuvių kultūros ir informacijos centras

Pirmosios dienos keturi posėdžiai buvo skirti aktualių bendruomenės problemų, iškeltų pačių dalyvių, gvildinimui. Atsakyta buvo skaityti veiklos pranešimus, jie, tiek PLB valdybos, tiek atskirų kraštų ir jaunimo sąjungų valdybų suvažiavimui buvo pateikti raštu. Pasitenkinta 7 trumpais informaciniais pranešimais.

Paminėtinas Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR vyriausybės generalinio direktoriaus Antano Petrausko pranešimas. Pasak jo, departamento uždavinys yra palaikyti ir remti užsienio lietuvių veiklą. Pačioje Lietuvoje tai ne visur suprantama ir nuolat keliamas klausimas, kodėl tiek daug remiama išeivija. Skiriant paramą, departamentas pagrindinį dėmesį ir ateityje žada kreipti į Rytų kraštus, kultūrinę veiklą, liuanistines mokyklas. Vasario 16-sios gimnazijai bus stengiamasi padvigubinti (pernai sumažintas) lėšas ir papildomai skirti jų remonto darbams. Planuojama Hüttenfeldą įtvirtinti kaip Europos lietuvių kultūros ir informacijos centrą, kuris būtų įgalintas savo jau dabar vystomą veiklą dar praplėsti.

Trečioji banga – nepatriotiška?

Aktualios bendruomenės problemos buvo svarstomos trijose sekcijose: Vakarų kraštų (moderatorė M. Šmitienė), Rytų kraštų (mod. G. Žemkalnis ir B. Ma-

kauskas) ir Jaunimo sąjungų (mod. M. Stanevičius ir V. Lemke).

Vakarų kraštų sekcijoje buvo atkreiptas dėmesys, jog bendruomenės sudėtis nevienalytė. Joje galima skirti pirmosios bangos išeivius, kurie apleido Lietuvą dar prieš II-ą Pasaulinį karą ir jų palikuonis, antrosios bangos – tai II-jo Pasaulinio karo pabėgėliai bei jų palikuonys ir trečiosios bangos – tai naujai (po 1990 m.) iš Lietuvos išvykę asmenys. Jeigu iki šiol išeivijoje dominavusi antroji banga buvo aiškiai nusistačiusi išlaikyti lietuvių, t.y. visas pastangas kreipė į tai, kad pati išliktų lietuviška ir tokiomis išauklėtų savo vaikus, ir todėl visą savo veiklą pajungė šiam tikslui. Tuo tarpu trečiosios bangos išeiviai sau tokių tikslų jau nekelia. Jų interesai pastebimai yra kitokie, nors oficialiai savo pozicijos ši išeivijos banga dar nėra išsakiusi. Jos nariai – jei išvis – mielai dalyvauja pramoginiuose renginiuose, o kultūrinuose ir organizaciniuose veiklose – tik labai nežymiai. Savo kiekiu jie jau dabar gerokai pralenkia II-jo Pasaulinio karo pabėgėlius. Todėl atsiranda problema šį pradinį pramoginį trečiosios bangos interesą paversti kultūrinu ir organizaciniu angažavimu.

Tautiškumas formuojamas šeimoje

Sekcijos diskusijose buvo plačiai aptarta lietuviškos šeimos svarba tautiniame auklėjime ir reikšta nuomonė, kad laikas būtų vėl atsigręžti į šeimą. Kartu paragintos ir kitos institucijos ypač sustiprinti savo paramą šeimoms. Bendruomenės apylinkės turėtų skatinti lietuviškų šeimų bendravimą, kurti liuanistines mokyklėles, telkti auklėjimo specialistus (pedagogų, psichologų) paramą šeimoms. Išeivijos departamentas prašomas rengti vaikų vasaros stovyklas Lietuvoje su atitinkama programa Vakarų kraštų vaikams.

Atkreiptas dėmesys ir į tai, jog ateityje ypač aktuali (nors ji niekad nebuvo neaktuali) bus mišrių šeimų problema, kadangi Lietuvą vedybų tikslu apleidžia didelis skaičius moterų su nepilnamečiais vaikais. Stipriai kritikuota buvo Lietuvos valstybės praktika išvykstantiems iš Lietuvos atimti pilietybę. Buvo siūlyta priešingai ne tik,

Suvažiavimo salės vaizdas. Nuotr. M. Smitienės

kad jos neatimti, bet ją suteikti ir nelietuviui partneriui.

Prašymas Bažnyčiai, - pastabos Vyriausybei

Iškeltas buvo ir ligišiolinis pozityvus bažnyčių vaidmuo, kada parapijos buvo tikri lietuviybės centrai. Išreikštas pageidavimas bažnyčių vyresnybėms atkreipti dar didenį dėmesį į tai, kad tikintieji būtų aprūpinti lietuviškais kunigais.

Taip pat buvo išreikštas pageidavimas, kad LR ambasados daugiau įsijungtų į bendruomenės veiklą. Ypač mažosioms bendruomenėms tai galėtų būti didelė pagalba.

Išreikštas nepasitenkinimas, jog Lietuvos įstaigos, nepažindamos specifinių krašto įpatybių ir nemokėdamos krašto kalbos, vykdydamos atskirus projektus užsienyje (pvz. Pasaulinė paroda, Knygų mugė Frankfurte ir kt.) vengia bet kokio bendradarbiavimo su tuose kraštuose gyvenančiais lietuviškais.

Jaunimui ir Rytų kraštų lietuviams – finansinės ir moralinės paramos

Rytų kraštų sekcijoje pagrindiniu rūpesčiu svarstybose buvo, kaip užtikrinti bendruomeninei veiklai finansinį pagrindą. Buvo reikšta nuomonė, kad tiek PLB, tiek Lietuvos įstaigos remtų Rytų kraštų, ypač Sibiro, lietuvių pastangas.

Jaunimo sąjungų sekcijoje diskusijos sukosi apie ateinančiais metais vykstantį XI PL Jaunimo sąjungos kongresą: terminus, programą, finansavimą. Suvažiavimas prašė kraštų bendruomenes remti šį renginį finansiškai ir moraliai.

Sekcijų išvados buvo pateiktos bendram posėdžiui ir ten diskutuotos.

Antrosios ir trečiosios dienos posėdžiai buvo skirti spacialioms, iš anksto numatytioms problemoms aptarti.

(Nukelta į 6 psl.)

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos kraštų pirmininkų metinis suvažiavimas:

- 1. DŽIAUGIASI**, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė plečiasi, stiprėja ir aktyviai rūpinasi lietuvių išsaugojimu už Lietuvos Respublikos ribų.
- 2. RAGINA**, kad šis darbas būtų tęsiamas PLB, PLJS ir Lietuvos Respublikos pajėgomis.
- 3. PRAŠO** Lietuvos Respublikos valstybines institucijas bei Pasaulio Lietuvių Bendruomenę rūpintis tautiniu ir pilietiniu lietuvių jaunimo auklėjimu, nes tai yra Tautos išlikimo garantas.
- 4. RAGINA** Lietuvos institucijas ir PLB valdybą ypač remti Sibiro lietuvių: padėti jiems įsigyti ryšių palaikymo ir informacijos perdavimo techniką, reikalui esant skirti socialinę paramą, padėti organizuoti lietuvių kalbos mokymą.
- 5. RAGINA** remti Lietuvių kultūros, švietimo ir informacijos centrą Vakarų Europai Hiutenfelde, Vokietijoje, ypač ten veikiančią Vasario 16-osios gimnaziją, ir visus kitus švietimo židinius išvijoje, Sibire ir etninėse žemėse.
- 6. PABRĖŽIA** lietuviškos šeimos svarbą jaunimo tautiniam auklėjimui bei ragina kraštų ir apylinkių valdybas padėti organizuoti tolimesnį vaikų tautinį auklėjimą, kuriant naujas mokyklas, parūpinant pedagogus bei panaudojant šiuolaikinius mokymo metodus.
- 7. PASTEBI** teigiama lietuviškų parapijų vaidmenį lietuvių tapatumo išsaugojimui bei **KREIPIASI** į Bažnyčių vadovybes prašydamas pasirūpinti pakankamu lietuvių dvasininkų skaičiumi užsienyje.
- 8. RAGINA** Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją įtakoti diplomatinės atstovybės užsienyje glaudžiau bendradarbiauti su kraštų lietuvių bendruomenėmis.
- 9. PRAŠO** Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministeriją, Prezidentūrą ir Seimą surasti sprendimus, kad PLB nariams nebūtų atimta Lietuvos Respublikos pilietybė bei praradusiems ją būtų gražinta; išspręsti lietuvių etninių žemių lietuvių pilietybės klausimą.
- 10. MANO**, kad lietuvių materialinės ir dvasinės kultūros paveldo išsaugojimas visuose kraštuose yra ypač svarbus ir reikšmingas darbas, todėl ragina kompetentingas Lietuvos Respublikos institucijas remti kraštų lietuvių bendruomenių iniciatyvas.
- 11. RAGINA**, kad Valdovų Rūmų atstatymas būtų nuolatinis kraštų LB veiklos prioritetas.
- 12. KREIPIASI** į pokario išėjusius ir dabartinių lietuvių emigrantus ragindamas glaudžiau bendradarbiauti vadovaujantis lietuvių chartos nuostatomis.

DARBAI IR PROBLEMAS

(Atkelta iš 5 psl.)

Lietuviai pasaulyje: vaikai – paklydėliai, pamestinukai ar...

Penktajame posėdyje svarstyti reikalų bendroji tema buvo Lietuva ir išeivija. Jame pranešimus padarė:

- Prezidento patarėjas Darius Kuolys, kuris plačiau sustojo prie nuosavybės ir pilietybės problemų sprendimo Lietuvoje bei klausimų, ko Lietuvai reikia iš Lietuvių bendruomenės ir kaip gyventi atvira pasaulyje?
- JAV LB ir LR Seimo komisijos pirmininkai, LR Seimo narys Vaclovas Karbauskis ir JAV LB Tarybos narė Liūda Rugienienė, apie šios komisijos sudarymo aplinkybes ir ligšiolinę veiklą. LR URM Konsulinės pagalbos skyriaus vedėja Irena Valainytė apie jos įstaiga slegiančias problemas: vizų išdavimą (2001 m. - 200.000), dokumentų tvarkymą, Lietuvos piliečių teisių užsienyje gynimą (2001 m. 3.091 Lietuvos pilietis buvo užsienyje areštuotas).

Po pranešimų vyko bendros diskusijos ten iškilusiais klausimais. Ypač atstovai iš Rytų kraštų turėjo konkrečių klausimų ir nusiskundimų dėl vizų ir kitų dokumentų tvarkymo.

NATO, švietimas ir kitos aktualijos

Šeštame posėdyje, kurį moderavo PLB valdybos narys Algis Rugienius, buvo kalbėtasi apie Lietuvos kelią į NATO. Pranešimus padarė:

- LR URM sekretorius Giedrius Čekuolis, kuris gana pozityviai įvertino tikimybę, kad Lietuva rudenį būsianti pakviesta tapti NATO nare;
- Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Kronkaitis apie Lietuvos kariuomenės struktūrą, pertvarkymus ir karinį pasiruošimą.

Ir po šių pranešimų vyko diskusijos. Dalyviai įstojimo į NATO klausimu priėmė nutarimą, kuris bus pristatytas visų kraštų misijoms prie NATO ir EU Briuselyje.

Septintasis posėdis buvo skirtas švietimo svarbai lietuvių išlaikyme. Jį moderavo PLB švietimo komisijos pirmininkė Regina Kučienė. Buvo kalbėtasi apie praktiškas mokyklų organizavimo ir jų darbo išeivijos lietuvių telkiniuose problemas. Konstatuota, kad atskiruose kraštuose steigiasi liuanistinės mokyklos ir jos sėkmingai dirba.

Valdovų rūmų Paramos fondo pirmininkas Edmundas Kulikauskas pristatė Valdo-

vų rūmų Vilniuje atstatymo projektą mokykloms, jaunimui ir bendruomenėms.

Aštuntame posėdyje kalbėtasi apie praktišką, kasdieninę bendruomeninę veiklą apylinkėse ir kraštuose. Pranešimus padarė:

Iškyla po Dzūkijos kaimus. Nuotr. M. Smitienė

- PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas apie Lietuvių Chartos įgyvendinimą ir PLB Konstituciją, LB įstatus, veiklos taisykles bei finansų telkimą, išdų atskaitomybę ir kontrolę;
- PLB valdybos narys Algis Rugienius apie rinkimus Bendruomenėje ir metinių ar kitokių susirinkimų pravedimą;
- PLB valdybos narė Marija Šmitienė apie kultūros renginius, tarpusavio ryšių savame krašte ir su kitomis bendruomenėmis palaikymą ir informacijos teikimą per spaudą, radiją, internetą;
- PLJS pirmininkas Matas Stanevičius apie sportą ir jaunimo stovyklas;
- PLB atstovas Vilniuje Gabrielius Žemkalnis apie adresynus ir su B. Makausku apie tai, kaip padaryti bendruomenės veiklą patrauklia;
- PLB valdybos narys Bronius Makuškas apie tai, kaip ir kurie PLB X Seimo nutarimai yra vykdomi.

Atėities darbai pradėjami jau šiandien

Dešimtajame ir baigiamajame posėdyje aptarti šiandieniniai reikalai ir pasiruošimas 2003 metams. Iš šiandieninių reikalų buvo aptarti: "Pasaulio lietuvių" leidimas, kuris reikalauja daug pastangų, daug kainuoja ir neša nuostolį; solidarumo mokesčio rinkimas ir PLB dalies jai perdavimas; paramos prašymai Lietuvių fondui ateityje turės būti įteikiami per PLB valdybą; PLB istorijos knyga, kurią redaguoja Istorijos instituto bendradarbė Vitalija Ilgevičiūtė-Stravinskienė, turėtų pasirodyti kitų metų vasarą; Lietuvių instituto prie VDU Kaune

APTARTI LIETUVOJE

svarba, darbai ir archyvai; ryšių sustiprinimas tarp kraštų bendruomenių, Lietuvių jaunimo sąjungos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės; PLB atstovybės Lietuvoje darbai ir prašymai pirmininkams.

Aptariant pasirošimą 2003 metams, buvo nurodyta į tuomet vykšiančius didelius renginius:

- Lietuvos sporto žaidynės 2003 birželio 28 - 29 dienomis Vilniuje (finalinės varžybos). Varžybose kviečiami dalyvauti neprofesionalaus sporto atstovai – sportininkai mėgėjai. Paraiškos dėl priėmimo turi būti įteiktos iki 2003 metų kovo 1 d. Kūno kultūros ir sporto departamentui (Žemaitės g. 6, 2675 Vilnius).

Visada turi ką aptarti PLB atstovybės Vilniuje vadovas Gabrielius Žemkalnis ir PLB Valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas. Nuotr. M. Šmitienės

- III Pasaulio lietuvių dainų šventė 2003 birželio 30 – liepos 6 dienomis Vilniuje (žr. specialius pranešimus ir skelbimus).

- XI Pasaulio LB Seimas 2003 liepos 7 - 11 dienomis Vilniuje. Seimas turės 140 atstovų. 66 vietos atitenka asmenims iš pareigos: 10 – PLB valdybos nariams, 35 – kraštų pirmininkams, 15 – Jaunimo sąjungų pirmininkams, po vieną – Pasaulio LB Garbės teismo ir Kontrolės komisijos pirmininkams. Likusios vietos tenka rinktiems kraštų atstovams.

Vokietijai iš viso skirtos 7 vietos (5 rinkti atstovai ir 2 pirmininkai). Vokietijos atstovai bus išrinkti per pavasarį vykšiantį Vokietijos LB Tarybos posėdį.

Dabartinė PLB valdyba kaip vienetas nežada kandidatuoti naujai kadencijai. Taip pat PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis atsistatydins iš šių pareigų.

- XI PL Jaunimo sąjungos kongresas 2003 liepos 11 - 27 dienomis Atidarymas - liepos 11 d. Vilniuje, stovykla – liepos 13 - 17 d. Punkske, studijų dienos – liepos 18 - 26 d. Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje, uždarymas - liepos 26 d. ten pat.

Suvažiavimas priėmė darbų išvadas, kurias pristatė Bronius Makuškas. Baigiamąjį žodį tarė Gabrielius Žemkalnis ir Vytautas Kamantas. Suvažiavimas baigtas, kaip ir buvo pradėtas - Lietuvos Himnu.

Penki ažuoliukai Džukijoje – lietuvių penkiuose kontinentuose

Suvažiavimo dalyviai dirbo labai intensyviai, tačiau šalia to turėjo progos ir tarpusavio bendravimui bei atsigalvinimui. Taip sekmadienį, rugpjūčio 11 d. Druskininkų parke, dalyvaujant miesto mero pavaduotojai ir vietos lietuviams, įvyko susipažinimo vakaronė, kurioje programą parodė vietos etnografiniai ansambliai ir buvusių tremtinių choras.

Antradienio, rugpjūčio 13 d. popietę suvažiavimo dalyviai ekskursavo į Liškiavą ir aplankė rekonstruotus partizanų bunkerius bei tremtinių muziejų.

Trečiadienio, rugpjūčio 14 d. popietė buvo skirta ekskursijai po Džukijos nacionalinį parką, kur susipažino su unikalia šio Lietuvos kampelio gamta, senąja architektūra, dzūkų verslais, papročiais. Aplankyti Marcinkonys, kiti senieji Džukijos kaimai. Išvykos pabaigoje įvyko vietos etnografinio ansamblio koncertas ir vaišės Margonių klotimo

teatre.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 15 d. autobusais suvažiavimo dalyviai grįžo į Vilnių. Netolnuo Druskininkų pirmininkai pasodino penkis ažuoliukus - po vieną kiekvienam kontinentui, kuriuose veikia kraštų Lietuvių Bendruomenė ir/ar Lietuvių jaunimo sąjunga. Įspūdingoje ceremonijoje dalyvavo buvę tremtiniai su savo ansambliais ir chorais.

Suvažiavimą organizavo PLB atstovybė Vilniuje - Gabrielius Žemkalnis ir Virginija Grybaitė, Druskininkuose jiems talkino dr. Palmyra Degutienė.

Pasaulio lietuvių bendruomenių vadovai turėjo progos vienas su kitu susipažinti, pabendrauti, pasidalinti savo rūpesčiais, pasigirti pasiekimais, aptarti ir išsiaiškinti tarpusavyje ar kartu su Lietuvos įstaugų atstovais daugelį rūpimų klausimų. Todėl tokio pobūdžio suvažiavimai yra labai prasmingi ir reikalingi.

Vincas Bartusevičius

VLB Valdybos vicepirmininkas

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos kraštų pirmininkų metinis suvažiavimas:

13. DŽIAUGIASI, kad Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie LR Vyriausybės remia Rytų kraštų vaikų atostogas Lietuvos vasaros stovyklose bei PRAŠO kviesti ir Vakarų kraštų bendruomenių vaikus.

14. SKATINA Pasaulio Lietuvių Bendruomenės narius remti "Pasaulio lietuvių" leidybą.

15. RAGINA remti XI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris vyks Lietuvoje, Lenkijoje, ir Vokietijoje 2003 metais. PRAŠO kraštų bendruomenes remti šį renginį finansiškai ir moraliai bei kreipiasi į Bostono, Niujorko, Vašingtono, St Petersburgo, Montrealio, Toronto, Hamiltono, Klivlendo, Detroito, Čikagos, Los Angeles bei kitų JAV ir Kanados miestų bendruomenes ir jaunimo sąjungas talkinti organizuojant XI PLJK reklaminių ir lėšų telkimo turą JAV ir Kanadoje.

16. SIŪLO pakeisti "išeivijos" terminą tinkamesne sąvoka, kuri atspindėtų ir Sibiro tremtinių ir etninių žemių gyventojų specifiką.

17. RAGINA Lietuvos Respublikos institucijas bendradarbiauti su PLB vadovaujantis geranoriškumo ir partnerystės principais.

18. RAGINA kraštų LB ir LJS remti Lietuvos Respublikos pastangas tapti NATO ir ES nare; **SKATINA** Lietuvos ir užsienio visuomenes aktyviai remti Lietuvos pakvietimą į NATO; **KREIPIASI** į visus užsienyje gyvenančius lietuvius, pagal įvairiuose kraštuose esamas sąlygas, kartu su Lietuva siekti, kad ji būtų pakviesta į NATO 2002 metų pabaigoje.

19. PRAŠO NATO valstybių vadovus ir jų ambasadorius prie NATO ryžtingai remti naujų narių, ypač Lietuvos Respublikos ir kitų Baltijos valstybių, pakvietimą narystę į NATO 2002 metais jo vadovų susitikime Prahėje; **PAŽYMI**, kad Lietuvos Respublika, kaip demokratinė, žmogaus teises gerbianti ir rinkos ekonomiką plėtojanti transatlantinės bendrijos valstybė, to pakvietimo siekia atkakliomis pastangomis įgyvendindama narystės veiksmų planą, sėkmingai stiprina kariuomenės pasiruošimą, dalyvauja taikos palaikymo ir kitose bendradarbiavimo programose.

20. DĖKOJA visiems šio Suvažiavimo organizatoriams (PLB Valdybai ir PLB Atstovybei Lietuvoje), rėmėjams (Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvių Fondui, PLB Fondui bei kitoms institucijoms ir asmenims), suvažiavimui pranešimus pateikusiems ir suvažiavimą sveikintiems.

*Vytautas Kamantas
PLB Valdybos pirmininkas*

Po antrosios studijų savaitės Kretingoje galima jau drąsiai teigti, kad renginys prigijo Lietuvoje ir yra ten prasmingas. Šiais metais jame dalyvavo daugiau kaip 70 užsiregistravusių interesentų. Dauguma aišku iš Lietuvos, bet visgi trečdalis išeivių, kas įrodo, jog studijų savaitė ir toliau išlieka išeivijos ir Lietuvos gyventojų minčių pasikeitimo forumu. Šį kartą suvažiavimas įvyko Šv. Antano religijos studijų institute, kur sąlygos tokiam renginiui buvo gana geros. Gerai išbalansuota programa su paskaitomis ir išskylomis ir Mečio Buivio pravedamos vakaronės patenkino visų dalyvių lūkesčius.

Kiekvienai dienai moderatoriai numatė bendrą temą.

Pirmadienis buvo skirtas politiniams svarstymams.

Lietuvos prezidento patarėjas Darius Kulytis, daugeliui gerai pažįstamas kaip ankstesnis studijų savaitės moderatorius, kalbėjo apie artėjančius prezidento rinkimus. Jis sakė, kad naujausiose visuomenės nuomonės apklausoje išryškėja lietuvių polinkis į autoritarinius lyderius ir abejojimas demokratija. Kandidatų į prezidento postą netrūksta, bet dauguma jų ne tiek galvoja apie šių pareigų svarbą, kiek apie garbę sau. Kuolys juos pavadino šokėjais be programos. Studijų savaitės metu Adamkus, Brazauskas ir Paulauskas dar vis buvo neapsisprendę, ar kandiduos. Visuomenės nuomonės tyrimai rodo, kad jei kandiduotų Adamkus, jis laimėtų, jei ne – tai Brazauskas, o jei ir šis nekandiduotų – tai Bobelis.

Vakare Virginijus Savukynas, leidinio „Kultūros barai“ redaktorius, svarstė apie politikos atitrūkimą nuo tautos. Į politiką veržiasi vis daugiau populistų, o ir patys žmonės laukia daugiau pramoginės politikos. Ryškėja politikų polinkis į populiarumo ieškojimą, kuomet vengiama liesti tikras problemas. Trūksta jaunų, gerai pasirodusių politikų. Ryšiai tarp politikų ir rinkėjų Lietuvoje palyginus silpni. Dar vis mažai naudojamosi elektroninio ryšio galimybės.

Antradienio tema lietė Europos politiką.

Leonidas Donskis svarstė konfliktą tarp nacionalizmo ir globalizacijos. Nors šiandien nacionalizmas atrodo konservatyviu reiškiniu, tačiau tikrovėje jis ir toliau lieka modernizmo išraiška. Po Antrojo pasaulinio karo nacionalizmas tapo lyg ir bauba, jį klaidingai suartinant su nacional-socializmu. Be to tuomet galingas marksizmas atmetė nacionalizmą. Ir šiandien garsiausi globalizacijos teoretikai yra buvę marksistai, kurie toliau neigia nacionalizmo

reikšmę. Tiesa, kad nacionalizmas nesiderina su globalizacijos procesais. Globalizacijos faktas egzistuoja, tačiau nacionalizmas nesunykęs, kaip nepranyks ir dabartinės valstybės. Ir Europos Sąjunga nepašalinys nacionalizmo, nes sąjunga remiasi valstybėmis.

Vakare E. Aleksandravičius, A. Kulakauskas ir K. Almenas diskutavo už ir prieš Lietuvos stojimą į Europos Sąjungą. Almenas užėmė euroskeptiko pozicijas nurodydamas, kad Lietuva, tapdama ES nare

Naujojo Testamento pirmojo išleidimo lietuvių kalba 1727 m., gi Kristijonas paruošė lietuvių kalbos gramatiką, giesmyną ir kitus raštus.

Vakare Joachim Tauber, lietuviškai mokantis vokiečių, gilinosi į skaudžiausią temą, būtent lietuvių dalyvavimą žydų holokauste. Jis pabrėžė, kad reikia kalbėti, kodėl atsitiko taip, kaip atsitiko. Savo pranešime jis ypač išryškino kolektyvinės atminties problematiką, kai norima atsiminti tik tai, kas savo tautai gera ir garbinga. J.

Tauber yra Lietuvos prezidento įkurtos komisijos ištyrė sovietų ir nacių nusikaltimus šalyje narys. Šios komisijos tyrimai vis labiau išryškina, kad 1941 m. vasarą lietuvių savivalda prisidėjo prie vokiečių įsakytų žydų žudynių.

Po šios temos tą vakarą nenorėta dainuoti.

Penktadienis stovėjo kultūros pasienių ženkle.

Arthur Hermann pristatė Klaipėdos krašto evangelikų bažnyčios raidą 20-ajame šimtmetyje. 1925-1939 m. krašto parapijos buvo sudarę pusiau savistovią krašto bažnyčią Prūsijos bažnyčios rėmuose. Po karo Lietuvos liuteronų bažnyčia išplėtė savo veiklą į Klaipėdos kraštą, kur buvo nelikę nei parapijų, nei kunigų. Sakytojų dėka parapijos gana greitai atsigavo. Parapijos yra vienintelis organizacinis vienetasis, išsilaukęs per visą 20-tąjį šimtmetį iki šiandien.

Vakare dainininkė Veronika Povilionienė pateikė įdomių minčių apie profesionališkumą ir liaudiškumą kultūros srityje, kalbėdama daugiausia apie folklorą. Sovietinė sistema vienapusiškai ugdė profesionališkumą. Liaudies dainos ir papročiai nebuvo puoselėjami. Tai galima laikyti viena priežasčių, kodėl šiandien ypač kaime trūksta kultūrinės iniciatyvos.

Kaip studijų savaitėse įprasta, kiekvieną vakarą netrūko dainų bei muzikos. Popiečiai išsklyta: į Palangą susipažinti su kurorto architektūra, į Žemaitijos nacionalinį parką, kuriame aplankyta buvusi sovietinių raketų bazė, į Kintus, Miniją ir Klaipėdą, jos naująjį pilies muziejų ir „Švyturio“ alaus daryklą. Trečiadienį bažnyčioje klausytasi koncerto.

Sekanti studijų savaitė jau bus penkiasdešimtoji. VLB nori, kas šis jubiliejinis renginys būtų ir vėl pravestas Vokietijoje. Bet kadangi ateinančiais metais jau vyksta daug kitų svarbių ir didelių renginių (Pasaulio lietuvių dainų šventė, jaunimo kongresas ir PLB seimas), nutarta 50-ąją studijų savaitę nukelti į 2004 metus.

Artūras Hermanas

Studijų savaitė prigijo Pamaro žemėje

užsikrausianti sau ir visą Briuselio biurokratiją, bei prarasianti galimybę pati spręsti problemas. Kulakauskas gi nemato Lietuvai kitokios išeities, kaip šlietis prie Europos ir jos finansinių galimybių. Jau dabar Lietuvoje galioja Briuselio potvarkiai, tad didelių pasikeitimų nebus ir įstojus. Almenas teigė, kad Lietuva šiandien vystosi geriau nei valstybės Europos Sąjungoje. Kiti palaikė nuomonę, kad be Briuselio paramos Lietuvoje nedaug kas keisis ir korupcija toliau bujos.

Trečiadienis buvo skirtas religijai.

Sesuo Daiva Kuzmickaitė analizavo vienuolių reikšmę Lietuvai. Šiandien Lietuvoje yra 9 brolijos ir 36 moterų vienuolijos su daugiau kaip 1500 vienuolių. Dauguma vienuolių jauni ir gerai išsilavinę. Vienuolijos tvarkosi gana savistoviai. Tačiau jose norima daugiau būti, nei tarnauti – gyvenama tarytum šalia visuomenės, o ne su ja. Vakare D. Kuzmickaitė ir kunigai B. Jurčys (kat.) ir J. Norvila (ev.) diskutavo, kiek Lietuva yra katalikiškas kraštas, ypač akcentuodami ekumenizmo reikšmę ir religingumo lygį Lietuvoje. Nors 79 proc. Lietuvos gyventojų prisipažįsta esą katalikais, bet pamaldose lankosi mažai ir religijos įtaka visuomenėje silpna, sakė jie. Katalikiškumas reiškiasi daugiau kaip liaudies religija. Ekumeninė mintis Lietuvoje nėra populiaru, nors bažnyčios yra įkūrusios ekumeninę tarybą. Bažnyčios tarpusavyje sugyvena gana taikiai, bet tik išimtiniais atvejais veikia kartu.

Ketvirtadienio tema „Užmiršti istorijos puslapiai“ skambėjo intriguojančiai.

Žavinta Sidabraitė-Valkūnienė pristatė Petrą Milikų ir du jo sūnus Kristijoną ir Danielių, kurie daug pasidarbavo lietuviškai raštijai 18-tajame šimtmetyje. Pagal išlikusius Slaptojo Prūsijos archyvo dokumentus šiandien galima išryškinti jų gyvenimą ir veiklą. Tėvas daug prisidėjo prie

Pavyko ar – ne

Toks ar panašus klausimas dėl Lietuvos pasirodymo garbės viešnios teisėmis didžiausioje pasaulio knygų mugėje Frankfurte šių metų spalio 9-14 dienomis blaškosi ne vieno lietuvių galvoje. Juk pasirodymas Lietuvos mastais grandiozinis, kaip ir jo kaina, o rezultatas – toks trokštamas, bet sunkiai suvokiamas, sunkiai žodžiais suformuluojamas. Ekonominiai – gal netgi nuostolis, panašiai, kaip po bendro su Latvija ir Estija garbės pasisvečiavimo Leipciogo knygų mugėje prieš keletą metų.

Lietuvių literatūros draugas, austras vertėjas Cornelius Hellis sako, jog tikram efektui pamatyti reikia, kad praeitų šiek tiek laiko. Tada bus galima įvertinti, ar ir kiek išaugo žinios ir susidomėjimas lietuvių literatūra, bus pastebima, kiek vokiečių ir kitos leidyklos pamatė reikalo ją sekti, versti ir leisti.

Kito vertėjo ir draugo Klausio Berthelio nuomone, jei po šios mugės vokiečiai inteligentas sugebės įsiminti dvi lietuviškas pavardes – bus labai gerai.

Kaip prezentavosi

Ekspozicijos paruošimui Lietuva turėjo trumpiausiai laiko ir mažiausią biudžetą iš visų iki tol buvusių mugės viešnių. Tuo metu, kai ligšiolinės viešnios mugei ruošdavosi durtis metus ir jai išleisdavo bent trigubai daugiau pinigų, Lietuvos prisistatymo organizatoriai per metus ir „tik“ už 1,7 mln. eurų Frankfurto knygų mugės vadovų ir vokiečių spaudos vertinimu pasiekė geriausio įmanomo efekto. Sukurta jauki ekspozicija, teikianti daug pažintinės medžiagos ne tik apie šalies literatūrą, bet ir apie pačią šalį, jos kultūrą, kalbą ir istoriją. Gaila tik, kad beveik visi bukletai, išskyrus gerai parengtus rašytojų ir jų kūrybos pristatymus, tebuvo anglų kalba, o kompiuteriniame terminale pateiktą informaciją, deja, ne kiekvienas sugeba greitai įsidėti į galvą, o neturėdamas ką įsidėti į rankinę ar kišėnę, negali dar kartą prie jos sugrįžti, pavartyti, pasikartoti.

Tame pačiame vieno tūkstančio kvadratinų metrų pagrindinės ekspozicijos plote, kuriam skaidrumo bei plėvančio lengvumo teikė Sauliaus Valiaus instaliacija „Istorijos puslapiai“, taip pat puikiai tilpo ir vyko Lietuvos intelektualų, menininkų ir politikų diskusijos bei koncertai. Neapribota atskiros salės sienomis diskusijų ir koncertų scena turėjo puikų privalumą: esant daugiau susidomėjusiųjų jie galėjo būriuotis aplinkui, o koncerto metu – „reguluoti“ muzikos garsą, laisvai priartėdami ar nutoldami nuo scenos.

Knygų mugės direktoriaus Volkerio Neumanno žodžiais, Lietuva šiais metais Vokietijoje bei kaimyninėse šalyse įsuko įspūdingą kultūrinių renginių verpetą: iš

viso surengti 234 Lietuvą ir jos kultūrą pristatantys renginiai.

Mugės metu spalio 9-14 dienomis vien Frankfurte įvyko 80 renginių, o mugėje Lietuvai atstovavo 29 rašytojai ir daugiau kaip 20 leidyklų.

Lietuvos ekspozicijoje spalio 9-14 dienomis iš viso apsilankė 42 tūkst. žmonių, tiek pat, kiek praėjusiais metais garbės viešnia buvusios Graikijos paviljone.

„Nepaisant mažo biudžeto, garbės viešnia Lietuva pasirinko protingą kelią ir parengė ambicingą bei gyvą pasirodymą. Lietuvos programos sėkmė įtikinamai parodė, kad Frankfurto knygų mugėje nusprendus tęsti garbės viešnių tradicijas nesuklysta“, – teigė mugės direktorius Volkeris Neumannas. Taigi šalims, kurios iki šiol dar neturėjo progos pabūti mugės garbės viešniomis, „pasakojimas tęsiasi“. O Lietuvai?

Vertinimai vokiečių spaudoje

Vos spėjusius pargrįžti po Frankfurto knygų mugės į Prezidentūrą sukviėtę Lietuvos dalyvavimo joje organizacinio komiteto atstovus, kitus padėjusius parengti Lietuvos ekspoziciją mugėje asmenis ir joje dalyvavusius Lietuvos žurnalistus Prezidentas Valdas Adamkus sakė, jog Lietuva

Pasakojimas tęsiasi?

per tarptautinės Frankfurto knygų mugės savaitę Vokietijos spaudoje sulaukusi tiek reklamos, kiek per visus dvylika nepriklausomybės metų. Sėkmingas Lietuvos dalyvavimas mugėje viešnios teisėmis tapo stipriu postūmiu tolesnei šalies kultūros plėtrai, sakė jis.

Šiuos žodžius palima paremti ir pagrindiniuose Vokietijos ir kitų šalių dienraščiuose mugės savaitę pasirodžiusiais straipsniais, kuriuose giriamas Lietuvos prisistatymas mugėje.

Galima teigti, kad po nepriklausomybės atkūrimo ir 1991 metų sausio įvykių Lietuvos vardas niekada taip dažnai nemirgėjo Vokietijos žiniasklaidoje kaip knygų mugės dienomis.

Dažnos publikacijos autorių stebino, kad Lietuvoje veikia net 450 leidyklų, pirmą išleidusių apie 4400 knygų lietuvių kalba, kuria iš viso kalba mažiau nei keturi milijonai žmonių. Daugelis, tarp jų ir „Der Spiegel“ neslėpė nuomonės, kad Lietuvos literatūra vargiai atspiriks knygų rinkos ekonomikoje, tačiau pripažino, kad „mažytės Lietuvos“ šiuolaikinis menas, knygos, muzikos ir architektūros istorijos įvairovė suteikia galimybę ją pateikti kaip „didelę šalį“.

Dienraštis „Süddeutsche Zeitung“ tvirtino, kad nors lietuvius į Frankfurtą atlydėjo „mažas biudžetas ir skeptiškos prognozės,

retai kuriai šaliai čia yra pavykę taip įtikinamai prisistatyti, kaip tai padarė būsimoji Europos Sąjungos narė“.

„Neue Zürcher Zeitung“ taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad Lietuva Frankfurto mugėje prisistatė „didžiule temų, formų ir idėjų įvairove, kuria pasižymi geografiškai maža šalis“.

„Prisistatymo modeliui paskelbta Lietuvos ekspozicija nelaukta pritraukė daugybę lankytojų, prie ko nemažai prisidėjo kasdieniai džiaz koncertai“, – taip rašė „Frankfurter Allgemeine Zeitung“. Pasak laikraščio, tokio Lietuvos prisistatymo „didelę sėkmę“ liudija ir tai, kad nauja mugės vadovybė nusprendė pratęsti šalių viešnių prisistatymo tradiciją.

Aišku, buvo ir arogantiškų, negatyvaus atspalvio vertinimų. Kurgi ne – kai didelis į mažą iš aukšto žiūri, tai taip jį ir mato.

Vienas tokių arogantiškų neigiamų atsiliepimų pasirodė „Berliner Zeitung“. Jame nuvertintas ne tik Ganelino džiaz trio pasirodymas, bet ir ironiškai atsiliepta apie Prezidentą V. Adamkų, jo ir S. Gedos pastangas kalbėti vokiškai.

„Frankfurter Rundschau“ nuomone per pirmuosius du poezijos ir dainų vakarus Frankfurto literatų namuose kai kurie autoriai ir atlikėjai persistengė su gestais, patosu ir dramatika – priekaištas išsakytas ne vien lietuviams, bet ir jiems talkinusiems vokiečiams.

Man asmeniškai patiko kito Berlyne leidžiamo dienraščio „die tageszeitung“ užimta pozicija, kuomet beveik visą mugės savaitę jo paskutiniame, humoro puslapyje redakcijos kolektyvas vis rado vietos pasišaipyti iš savo pačių (kaip ir daugumos vokiečių) nenusimanymo ir susidarytų kvailių stereotipų apie Lietuvą bei kitas taip vadinamas Rytų Europos šalis.

(Toliau – 10 psl.)

(Atkelta iš 9 psl.)

Knygų leidyba

Lietuvių rašytojų kūrybinių vertimai į vokiečių kalbą – jų per pasirengimo mugėi metus susirenka, kaip sakė kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė, tiek pat kiek per kelis ankstesnius dešimtmečius – yra ta vienintelė konkreti, apčiuopiama Lietuvos pasirodymo Frankfurto mugėje nauda.

Žymi dalis jų išėjo nedidelėje Oberhauseno leidykloje "Athena", kuriai Vilniuje gyvenantis vokiečių vertėjas Klausas Berthelis per nepilnus dvejus metus išvertė ir parengė aštuonias knygas: poezijos antologiją "Keturiolika lietuvių poetų", Arvydo Šliogerio "Post scriptum", Ričardo Gavelio apsakymų rinkinį "Tautos balandis", Leonardo Gutausko romaną "Laiškai iš Viešvilės", Jurgio Kunčino "Kilnojamosios rentgeno stotys" ir dar keturias lietuvių autorių prozos knygas. Artimiausiuose vertėjo planuose dar viena Ričardo Gavelio knyga – "Vilniaus pokeris", kurios vertimo nebuvimą prieš mugę apgailėjo savitraščio „Die Zeit“ literatūros apžvalgininkai. Klausas Berthelis sako, kad dar būtinai norėtų išversti Jurgos Ivanuskaitės "Kelionę į Šambalą", galbūt daugiau Romualdo Granausko ir Juozo Apučio kūrybinių. Kol kas yra išvertęs tik ištraukas iš šių rašytojų knygų.

„dtv“ leidykloje išleistas Šiauliuose gyvenančio šveicaro Markus Rodunerio išverstas Jurgos Ivanuskaitės romanas "Ragana ir lietus", austras Cornelius Hellis išvertė Renatos Šerelytės romaną "Ledynmečio žvaigždės", kurį išleido „Rowohlt Berlin“. Šios dvi autorės ir jų knygos susilaukė bene daugiausia vokiečių žiniasklaidos dėmesio – tiek spausdintos, tiek informaciją perteikiančios vaizdais ir balsais. Beje, apie J. Ivanuskaitės romaną, dėl kurio 1992 metais Lietuvoje kilo nemažas skandalas, „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ recenzijoje sakoma, jog „kaltinimas pornografija jo autoriui mūsų mastais yra tiesiog juokingas, reikia pasakyti – jis netgi daro per daug garbės sukaustytai klerikalinei erotikai.“

Jonas Mekas nepamirštas paminėti ir kaip savotiška „tėvo figūra“, o Tomo Venclovos kūryba vertinta, kaip vakarietiškos literatūros dalis.

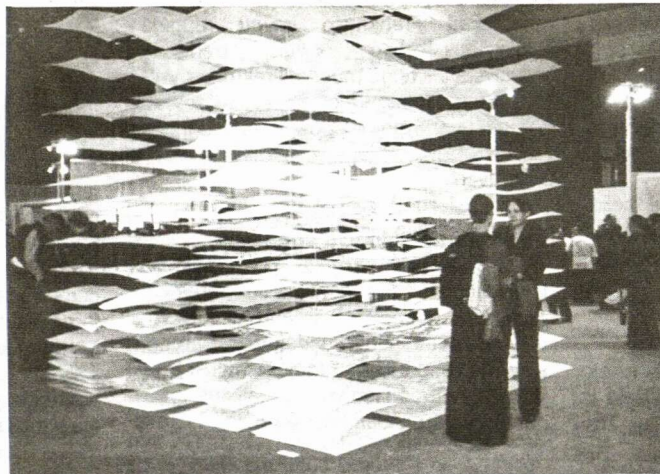
Taigi, vertimais pasėta lyg ir nebloga sėkla Vakarų Europos literatūriname dirvone. Pirmasis daigelis berods stiebsis "Rowohlt" leidykloje, kuri pasiūlė vokiečių kalba išleisti rašytojos Vandos Juknaitės 1995 metais parašytą novelę "Stiklo šalis". Teko girdėti, kad Frankfurto knygų mugės dizaino direkcija atkreipė dėmesį į centrinį

Lietuvos ekspozicijos akcentą – architekto Sauliaus Valiaus instaliaciją ir jau kalbėjosi su jos autoriumi dėl kai kurių šio kūrinio idėjų išplėtojimo būsimose mugėse. Kaip bus toliau, pamatysime ateityje.

Dar kartą apie vidinius ir išorinius konfliktus ir nuoskaudas

Kaip po mugės rašė savitraštis „Veidas“,

Pasakojimas tęsiasi?

Sauliaus Valiaus instaliacija „Istorijos puslapiai“.

„Pasauliui nieko netrūksta – nei prozos, nei poezijos. Ne pasauliui reikia mūsų, o mums pasaulio. Ir to, kad mus žinotų, taip pat reikia mums patiems.“

Tačiau „Lietuvos ryto“ žodžiais, „lietuviai nebūtų lietuviai, jeigu pasaulio akivaizdoje nesugebėtų tarp savęs susibarti arba neišneštų šiukšlių iš namų.“ Dienraščiu nepatiko, kaip socialdemokratas V. Andriukaitis ir konservatorius A. Kubilius mugės diskusijoje "Baltijos regionas – trys likimai" išnešė į viešumą vidinius parlamentarinius nesutarimus.

„Frankfurter Rundschau“ šokiravo konservatorių lyderio V. Landsbergio teiginys, kad NATO ir Europos Sąjungos galingieji vėl dalijasi Lietuvą, kaip tai kadaise darė Molotovas ir Ribbentropas.

Dar pavasarį Lietuvos vyriausybei pasisekė visus nusteibinti kilusiomis politinėmis diskusijomis dėl pasirodymo koncepcijos bei kai kurių „nepalankių“ temų ir diskusijų dalyvių. Dabar tai jau praeityje ir, atrodo, kad šalies ir jos kultūros įvaizdis nenukentėjo nei dėl vieno, nei dėl kito. Mugėje buvo reprezentuota moderni Lietuva – šalis, nedangstanti skaudžius savo istorijos puslapių ir aiškiai žinanti ateities tikslus ir siekimus.

Reikia paminėti ir kai kurias mūsų, Vokietijos lietuvių, nuoskaudas.

Mugės organizatoriai buvo žadėję įsileisti Frankfurto lietuvių studentus dirbti, bet

paskui atsakė. Romas Šileris, Frankfurto lietuvių bendruomenės vadovas, gavęs ministrės laišką, kuriuo ji pranešė, nebeimsianti tam frankfurtiečių, stebėjosi – negi per prasti. Paaikškinimas, jog kai kurie studentai neturėję darbo leidimo, skambėjo neįtikinamai, nes vieną jo neturėjusį, būtų pakeitę keli turintys. Finansinius sumetimus taip pat galima priimti kaip burbulą, po to kai paviljono atidaryme įsitikinome, jog jo svečiams lietuvišką šakotį dalino nenusimanantis, kas tai yra, ir nemokantis lietuvių kalbos, taigi, vokiškais tarifais apmokamas personalas.

Vasario 16-osios gimnazijos mokinių ansambliui, šiaip jau labai mielai vokiečių kviečiamam į įvairiausių renginius, ekspozicijos atidarymo metu taip pat nebuvo rasta jokie pritaikymo. Paprastai ties tautiniu rūbu apsilikusia mergaitė sustojantys televizijos operatorių objektyvai turėjo ieškoti folklorinių akcentų knygų viršeliuose.

Beje, spaudos, radijo ir televizijos žurnalistai, filmavimo grupės mugės išvakarėse dažnai kalbino ir filmavo Frankfurto ir Hüttenfeldo lietuvius,

jiems teko atsakyti į begales klausimų tiek apie Lietuvą ir jos žmones, tiek apie savo gyvenimą Vokietijoje.

Keletas gimnazistų visgi turėjo progos pagelbėti šalies prisistatymo organizatoriams. Jie registravo Lietuvos nacionalinės ekspozicijos lankytojus, dalijo jiems kvietimus ir brošiūras, patarė pasiklydusiems. Ir būtent jie suskaičiavo, kad per visas Frankfurto knygų mugės dienas Lietuvos ekspoziciją pamatė 42 tūkstančiai lankytojų, tarp kurių buvo ir nemažai Vokietijos lietuvių, nepasibodėjusių į ją atvykti net iš Hamburgo, Miuncheno ar Berlyno. O tautiniais rūbais apsirengęs gimnazijos choras vizualiai ir muzikaliai papuošė penktadienį vakare seniausioje Frankfurto bažnyčioje įvykusias lietuviškas šv. Mišias, kurias laikė iš Lietuvos atvykęs vyskupas Jonas Kauneckas.

O 2 m² mugės ploto, PLB rūpesčiu išpirkto išveivijoje išleistų lietuviškų ir lietuvių autorių knygų parodėlei Lietuvos leidyklų ekspozicijoje, nesutrukdė berods „Die Zeit“ pastebėti, kad tiek metų po Nepriklausomybės vis dar nėra tikro susitaikymo tarp emigracijos ir pasilikusiųjų. Ką gi, vadiname tai kartų konfliktu ar augimo problemomis, kurių kaip žinome praktiškai neįmanoma išvengi – gal atlaidesnis žvilgsnis greičiau padės įveikti esamus tarpusavio barjerus ir nuoskaudas.

Laima Žilaitytė-Mayer

Ta proga, kad Lietuva Frankfurto knygų mugėje šį rudenį dalyvavo kaip garbės viešnia, Lietuvos kultūros institutas savo tema šiais metais taip pat pasirinko literatūrą. Į Lietuvos prisistatymo renginių programą įtraukta mokslinė konferencija „Vokiečių ir lietuvių literatūrų santykiai“ įvyko mugės išvakarėse, spalio 4-6 dienomis Annabergo namuose, Bonnoje.

Renginyje dalyvavo 7 pranešėjai: iš Vokietijos - Hans Masalskis ir Aida Ažubalytė, iš Lietuvos - profesorius dr. Domas Kaunas ir Klaus Berthel, iš Austrijos - profesorius dr. Manfred Klein ir Cornelius Hell bei dr. Kristina Brazaitienė iš Australijos.

Įžanginiame žodyje Lietuvių kultūros instituto vadovas dr. Vincas Bartusevičius pažymėjo, kad po to, kai buvo minimas pirmosios lietuviškos knygos 400 metų jubiliejus, Lietuvos kultūros institutas vėl visą savo suvažiavimą skiria vien tik lietuvių literatūros tematikai.

Moderatorius Artūras Hermanas palinkėjo susirinkusiems pabandyti atrasti atsakymą į klausimą, ar knygų ir literatūros persisotinusiame pasauliui dar reikalinga ir gali būti įdomi ir lietuvių literatūra.

Konferencija savo darbą pradėjo Vilniuje gyvenančio ir todėl turinčio visas sąlygas stebėti šiuolaikinės lietuvių literatūros procesus vertėjo Klausio Berthelio pranešimu apie moderniosios lietuvių prozos tendencijas.

Kristina Brazaitienė konferencijos pradžioje žadėta savo pranešimo temą „Lituanian infelix. Žinių apie lietuvių iškraipymą vokiečių literatūroje“ susiaurino iki J. Bobrovskio „Lietuviškų klavyrų“ ir šio kūrinių pagrindų Gerardo Wolfo parengto libreto operai nagrinėjimo.

Profesorius Domas Kaunas labai įdomiai ir išsamiai pristatė vokiečių literatūros vertimų į lietuvių kalbą Mažojoje Lietuvoje temą.

Hansas Masalskis nagrinėjo Georgo Sauerweino santykių su lietuvių nacionaliniu judėjimu peripetijas. Pranešėjas rėmėsi savo surinktais ir beveik 450 puslapių knygoje „Das Sprachgenie – Dr. Georg Sauerweins Biographie“ pateiktais istoriniais duomenimis ir faktais. Šią knygą – vieną iš nedidelio skaičiaus Frankfurto knygų mugės išvakarėse Vokietijoje pasirodžiusių naujų lietuviškos tematikos knygų - išleido Oldenburgo leidykla „Igel“.

LKI suvažiavimo dienvakare – vokiečių ir lietuvių literatūrų santykiai

Susikaupę klausytojai jaukioje Annabergo namų salėje.

Regensburgo universiteto studentė Aida Ažubalytė savo pranešime domėjosi moterų paveikslais ir likimais Antrojo pasaulinio karo ir pokario lietuvių literatūroje.

Profesoriaus Manfredo Kleino pranešimas „Vienuolio „Paskenduolė“ Europos novelistikos rėmuose“ sužadino ne mažiau min-

venančiu Lietuvoje ir tuo būdu turinčiu tam pačias palankiausias sąlygas.

Leidinyje skaitytojų laukia keletas įdomių pažinčių su šiuolaikiniais Lietuvos rašytojais ir poetais, tarp kurių Antanas A. Jonynas, neužilgo prieš knygų mugę iš gyvenimo pasitraukęs Ričardas Gavelis ir kt. Jame taip pat spausdinama keletas vertimų iš Lietuvoje išeinančių periodinių literatūros ir kultūros leidinių: rašytojų ir kritikų mintys apie 2001 metais išleistas knygas, diskutuoja žurnale „Metai“ apie literatūros ir politikos santykius ir t.t. Suprantama, leidinyje ne vien kalbama apie šiuolaikinę lietuvių literatūrą, bet yra pateikta ir keletas jos pavyzdžių: Leonardo Gutausko romano

„Laiškai iš Viešvilės“ ištrauka, žiupsnelis Vytauto Karaliaus aforizmų, trys Jurgio Kunčino novelės iš knygos „Menestreliai maksi paltais“ - visa tai išvertė Klausas Berthelis - ir Alfredo Franckaičio išversta JAV gyvenančio ir kuriančio Algirdo Landsbergio drama „Penki stulpai turgaus aikštėje“.

Cornelius Hellis ieškojo atsakymo į klausimą, kaip ir kodėl Vokietija dar galėtų dominti lietuvių literatūrą. Konstatavęs, jog anksčiau lietuvių rašytojai, nemažai sėmęsi patirties ir idėjų iš didžiosios vokiečių literatūros bei ją reflektuodami sėkmingai kūrė lietuvių literatūros fenomeną, dabartiniais laikais lyg ir atšalo, tapo jai abejingi.

Tradicija praskaidrinti mokslinį renginį meniniu intarpu šį kartą buvo pratęsta literatūrinio skaitymo forma. Vertėjai Klausas Berthelis ir Cornelius Hellis skaitė iš savo naujausių šiuolaikinės lietuvių literatūros vertimų.

Keliasdešimties susidomėjusių klausytojų būryje buvo ir daug klausimų pranešėjams arba savo impresijų pranešimų temomis pateikė vis nepabūgstanti tolumo kelio iš Maskvos menotyriminkė ir visuomenės veikėja prof. dr. S. Červonnaja.

Knygyno „Mare Balticum“ savininkas Helker Pflug į konferenciją atvežė pilną bagažinę senesnių ir naujesnių lietuviškų ir su Lietuva vienaip ar kitaip susijusių knygų, kurių čia pat buvo galima ir įsigyti.

Kulkiai ir tyliai renginyje dalyvavo Hamburgo lietuvių bendruomenės narė Jutta Noak. Šios vasaros pabaigoje Lietuvoje, leidykloje „Aušra“ pasirodė jos romanas „Pabudimas“, kuriame autorė jautriai impresionistiškai fiksuoja moters psichologijos virpesius, nuotaikas. Hamburge ji kartu su keletu literatūrai artimų bendraminčių sukūrė nedidelį literatūrinį būrelį, su kurio veikla planuojame išsamiau supažindinti ir „Informacijų“ skaitytojus. Gi Jutta Noak svajoja, gal neužilgo būtų galima atgaivinti lietuvių literatūrinę veiklą ir visos Vokietijos mastu.

mi

„Annaberger Annalen“ apie lietuvių literatūrą

Pačiu laiku prieš pat knygų mugę išleistas 10-asis numeris „Annaberger Annalen“ – specializuoto mokslinio-informacinio leidinio vokiečių kalba apie Lietuvą bei vokiečių ir lietuvių santykius.

Šis leidinio numeris skirtas specialiai lietuvių literatūrai ir yra parengtas bendradarbiaujant su šiuo metu produktyviausiu lietuvių literatūros vertėju Klausu Bertheliu, bene geriausiai dabartinį lietuvių literatūrinį gyvenimą pažįstančiu vokiečiu, gy-

Norintys įsigyti šį lietuvių literatūrai skirtą (arba ankstenius) „Annaberger Annalen“ numerį prašome kreiptis į Artūrą Hermaną (C.-M.-v.-Weber-Str. 14, 69245 Bammental) arba Annemarie Lepa (Fliederstr. 7a, 67259 Grobriedesheim).

mi

Hamburgas:

Likimo broliai ir sesės

Birželio 15 – 30 dienomis Hamburge, šv. Petro bažnyčioje, vyko istorinė paroda *Baltiškoji tragedija* (Die Baltische Tragödie – Leid und Überwindung), skirta trijų Baltijos valstybių gyventojų deportacijoms į Sibirą atminti. Ją bendromis jėgomis organizavo Vokietijos estų ir latvių bendruomenės bei Vokietijos lietuvių bendruomenės Hamburgo apylinkė. Paroda surengta, priminti sovietinę aneksijos politiką, vykdytą 2-ojo pasaulinio karo pradžioje bei parodyti fatališkas pasekmes, kurias Lietuvai, Estijai ir Latvijai atnešė Hitlerio-Stalino paktas. Ekspozicijoje daugiau nei 90 nuotraukų ir

Latvijos ir Estijos ambasados Vokietijoje, tad ji – trijų šalių iniciatyvos rezultatas. Parodos ekspozicija buvo surinkta iš visų trijų valstybių muziejų, archyvų bei dokumentacijos centrų. Lietuvoje bendradarbiauta su Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centru – Genocido aukų muziejumi. Pirmą kartą ji buvo eksponuota 2001 m. Berlyne, buvusioje Stasi būstinėje.

Džiugu, kad po ilgesnės pertraukos „trys baltijiečiai“ Hamburge vėl ėmėsi bendro projekto, kurį įgyvendinti nebuvo visai paprasta. Teko nepaigalėti laiko, pastangų ir jėgų, kad hamburgiečiai galų gale išvystų šią ekspoziciją. Tačiau tuo gardesnis buvo alaus bokalas, kurį po gražaus parodos atidarymo prie bendro stalo vienoje Hamburgo kavinių pakėlė latviai, estai ir lietuviai.

Parodos atidarymo proga šv. Mišias laikė latvių arkivyskupas E. E. Rozitis, lietuvių pastorius R. Baliulis bei šv. Petro bažnyčios pastorius Gerke. Jiems vargonais akomponavo V. Mozūraitis, giedojo E. Baliulienė, A. Ramzaitė, L. Conrad.

Po mišių atidarymo žodį tarė Lietuvos bendruomenės Hamburgo apylinkės pirmininkė Dalia Henkė, kuri pristatė ekspoziciją ir padėkojo visiems, prisidėjusiems prie jos organizavimo. Po to latvių bendruomenės pirmininkas Andris Zemītis apibūdino parodos tematiką ir istorikas

Pokalbis tarp kaimynų. Hamburgo lietuvių apylinkės pirmininkė Dalia Henke ir latvių bendruomenės pirmininkas Andris Zemītis (dešinėje).

Parodos organizatorės prie vieno iš stendų.

dokumentų iš trėmimo dienų, kurie iliustruoja deportuotų žmonių likimus ir leidžia iš arčiau pažvelgti į vieną skausmingiausių mūsų istorijos etapų.

Parodos idėja priklauso Berlyno politikui Günther F. Töpfer, kurią įkūnijo Lietuvos,

Andris Levans perskaitė įdomią paskaitą apie tuometinį laikmetį.

Parodos atidarymas susilaukė ir būrio garbės svečių: jame dalyvavo Hamburgo parlamento viceprezidentas Peter Paul Müller, Senato kanceliarijos viršininkas Dr. Volkmar Schön, Latvijos garbės konsulė Dr. Sabine Sommerkamp-Homann.

Hamburgo apylinkė apie parodą informavo daugelį kultūros, švietimo, politikos ir žiniasklaidos institucijų – informacija apie ekspoziciją buvo išsiųsta visoms Hamburgo mokymo įstaigoms, radijui, televizijai, spaudai, politinėms ir visuomeninėms organizacijoms. Gal tai buvo viena iš priežasčių, lėmusių, kad ekspoziciją aplankė tikrai labai daug žmonių. Žinoma, tam turėjo įtakos ir puiki parodos vieta – pačiame mieta centre esanti bažnyčia. Bet kokių atveju džiugu, kad parodos svečių knygoje puikuojuose įrašai iš įvairių pasaulio šalių: Vokietijos, Lietuvos, Norvegijos, Švedijos, Anglijos, Pietų Amerikos ir kt.

Beata Stankevič

Frankfurtas:

Bendruomenės premjera muziejų šventėje

Kasmet paskutinį rugpjūčio savaitgalį tris dienas palei Maino upės krantinę vyksta taip vadinamoji muziejų šventė. Visi Frankfurto miesto teatrai, muziejai, viešosios įstaigos prisistato save, vyksta atrakcionai, scenose pasirodo muzikantai ir menininkai. Ši šventė kasmet pritraukia apie 3 milijonus žiūrovų.

Jau keletą metų buvo siūlyta šioje šventėje pasirodyti ir Frankfurto lietuviams, bet tik šiais metais pavyko dėl to susitarti su vietiniais mūsų menininkais.

Lietuviškas liaudies ir populiarias dainas šiemetinėje muziejų šventėje dainavo Frankfurto operos ansamblio narys, tenoras Mykolas Nachajus, o jam elektriniai

vargonėliais akomponavo pianistė Guoda Gedvilaitė.

Mykolas savo daininko karjerą pradėjo „Ažuoliuko“ chore, mokėsi Vilniaus B. Dvariono muzikos mokykloje, studijavo Vilniaus konservatorijoje. Vėliau dirbo Vilniaus ir Kauno operose bei Rytų Vokietijos miesto Bautzen operoje. O pastaruosius penkeris metus Mykolas Nachajus dirba Fankfurte.

Gyvena jis Frankfurte su šeima, sūnus ir duktė lanko vokišką gimnaziją. Mykolas priklauso Frankfurto lietuvių apylinkėi ir yra jos kontrolierius.

Guodos Gedvilaitės kaip pianistės vardą, jei iki šiol to dar nepadarėte, būtinai derėtų įsidėmėti. Ji studijuoja Frankfurto aukš-

tojoje muzikos mokykloje „Meisterschüler“ klasėje, labai daug koncertuoja, ne tik Vokietijoje ir Lietuvoje, bet ir visoje Europoje, Amerikoje, Kanadoje. Sunku net išvardinti, kokių konkursų laureatė ji yra. O kas Guodos Gedvilaitės koncerte jau buvo, tikrai dar ne vieną kartą panorės ir vėl išgirsti ją grojant.

Aišku, ir Guoda prisideda prie mūsų bendruomenės veiklos, kartu skuta bulves cepelinams...

Frankfurto lietuvių bendruomenė yra dėkinga, kad profesionalūs muzikai sutiko dalyvauti tokia „liadiškame“ renginyje. Taip elgtis gali tik tikrai geri profesionalai, tikraja to žodžio prasme.

Romas Šileris

Hamburgas:

Vasaros pabaigoje susirinkome pasitarti, kokį dar paskutinį renginį prieš metinį susirinkimą, kuriame bus renkama nauja valdyba, galėtume pasiūlyti Hamburgo lietuvių bendruomenei. Gražios idėjos pabiro kaip iš gausybės rago: įsivaizdavome visus Hamburgo lietuvačius draugiškai minančius dviračių pėdalus, irkluojančius valtyse, renkančius grybus ar sugužėjusius į klotimo teatrą (šiam pasiūlymui atsirado ir režisierė, ir aktoriai, tačiau pritrūko pačios pjesės ir klotimo). Viena per kitą kalbėjome, ginčijomės, bet, tiesą sakant, geros mintys šį kartą taip ir liko pakibusios ore, o ant žemės nusileido tik vienas nesunkiai įgyvendinamas pasiūlymas - visus sukviesti į gamtos prieglobstį, į visų pamėgtą vietą Bergedorfo irklavimo klube.

Susirinkome gausiai, o dar gausiau apkrovėme stalus, nes jau įgavome patirties iš praėjusios gegužinės, kai vakare nebeliko ne tik mažulytės grilio dešrelės, bet ir duonos riekiės. Nors gal geriau ir alkanesniems pabūti, nes pavasarį tikrai buvome kur kas energingesni, smagiai traukėme virvę, žaidėme, lenktyniaavome, o jau "siūlus suvijome" taip, kad net kaulai

braškėjo. Mūsų gamtinėse šventėse visada gražu stebėti žmones vienoje ar kitoje veikloje imančius iniciatyvą į savo rankas. Štai Alfredas W. nepakeičiamas grilio vadas, Vida B. įvairiausių sportinių žaidimų pramanas, Vanda M. pirmoji užves dainą

Prieš rinkimus – šventė gamtoje

ar užgros smagią polką, Raimundas P. skubinsis užmesti meškerę ir kartu sužiūrės, kad į vandenį nepliumpteltų koks nors mažasis bendruomenės narelis. (Na, kai kurių žmonių "pomėgiai" kartais tampa ir priverstiniais - sutvarkyti, išplauti, surankioti šiukšles, nušveisti grilį - bet nieko čia naujo tuo nepasakysi). Taigi šį kartą linksminomės santūriau, kur kas labiau traukė pasidėti ant senų medinių suolų, pasišildyti švelnioje rudens saulėje, pasigėrėti žaismingai raibuliuojančiu tvenkinio vandeniu, tiesiog ramiai pasišnekučiuoti su gerais bičiuliais.

Beje, kad vieni kitus geriau pažintume ne tik iš matymo, visos šventės metu nešiojomės prisisegę savo vardą. Dar

kiekvienas iš mūsų gavo užduoti nufotografuoti vieną šventės dalyvį (fotoaparatus paruošėme iš anksto). Sustojome ir bendrai nuotraukai, į kurią, tiesą sakant, nelabai tilpome, todėl reikės sudurstyti iš kelių dalių. Po paskutinio renginio teks įsigyti ir paskutinį pirkinį - albumą, kur būsimė visi gražiai susikačiuoti ir suklijuoti. Jau dabar, žiūrėdama nuotraukose į tokius miėlus ir linksmus suaugusiųjų ir vaikų veidus, džiaugiuosi, kad tai prasmingai papildys daugiatomį mūsų bendruomenės archyvą.

Salomėja Böttcher

Bėgimas su maišais – vienas mėgstamiausių atrakcionų.

Frankfurtas:

Futbolininką sudomino apylinkės lietuvių veikla

Prasidėjus 2002/2003 metų Vokietijos Bundeslygos futbolo rungtynių sezonui, įdomu pavartyti atitinkamus sporto žurnalus, kur sužinai, kokie nauji žaidėjai kur žaidžia, ypač lietuviai.

Pirmojoje Bundeslygos komandų grupėje lietuvių nėra, bet štai antrojoje radau 1. FSV Mainz 05 komandoje Igorio Morino, gimusio 1975 metų vasario 21 dieną Vilniuje, pavardę.

180 cm ūgio, 72 kg sunkumo šviesiaplaukis Igoris Lietuvos sostinėje žaidė „Panerio“ ir „Žalgirio“ futbolo komandose, o Lietuvos futbolo rinktinėje jis žaidė jau 20 kartų. Šių metų rugsėjo 7 dieną į Kaune Lietuvos rinktinės sudėtyje kaip puolėjas jis taip pat žaidė prieš Vokietijos rinktinę, 2004 metų Europos futbolo čempionato, kuris vyks Portugalijoje, atrankinėse varžybose. (Lietuvos komanda sekančių metų kovo 29 d. atvyks į Nürnbergą, kur žais su vokiečiais.)

Igoris jau treči metai Vokietijoje, 78 kartus žaidė Hannover 96 komandoje ir pelnė jai 14 įvarčių. Paskutinis sezonas jam buvo nelaimingas, nes buvo traumuotas ir tik 10 kartų galėjo dalyvauti rungtynėse. Mainze dabar jis turi dvejų metų sutartį ir tikisi gerai pasirodyti.

Kai telefonu susisiekiu su juo, buvo maloniai nustebęs, kad šalia esančiame Frankfurte labai aktyviai veikia naujai atvykę lietuviai ir net turi savo interneto svetainę. Su savo BMW (kitokia mašina jis negali naudotis, nes BMW - jo komandos sponsorius) laikas nuo laiko žada atvykti į lietuviškus renginius Frankfurte, o lapkričio 24 d. čia žais prieš Frankfurto „Eintracht“ komandą, kuri yra toje pačioje antroje lygoje.

Romas Šileris

Naujiena frankfurtiečių interneto svetainėje

Sudarėme technines galimybes lietuviškam www.lietuviiai.de CHATUI. Norėtume, kad susitartumėt laiką paplepėti. Dabar mūsų svetainę kasdien lanko iki 15 smalsuolių.

Ateityje sudarysime galimybę virtualioje erdvėje susitikti su įdomiomis bei reikalingomis tautietėmis ir tautiečiais...

Kadangi šiuo metu pačios geriausios Lietuvos kompiuteristės ir kompiuteristai dirba ir gyvena Frankfurto apylinkėje, gerinti mūsų interneto svetainę turime pačias palankiausias sąlygas.

Taigi užsukite ir praneškite, ką dar reikėtų svetainėje įrengti.

Romas

Lübeckas:

Nors mūsų nedaug, vistiek stengiamės pabūti kartu

Birželio mėnesį rinkomės Lübecko miesto kapinėse prie tautiečių paminklo, kur paminėjome 1941 metų baisiojo birželio įvykius – Tremtinių dieną. Padėjome vainiką.

Kadangi vasarą dalis mūsų narių buvo išvykę atostogauti, o kiti sirgo, tai nutarėme, kad vėl riksims rugsėjo mėnesį.

Jokių pasikeitimų apylinkėje nėra. Renkamės kas antrąjį mėnesio šeštadienį Caritas patalpose Sandstraße 17 - 23. Per šiuos metus naujų narių neįstoję. Likome ir tebesame 23 nariai. Į susiėjimus apsilanko gal tik pusė narių. Na, bet nieko, kad ir mūsų nedaug - vistiek stengiamės sueiti kartu. Kiek galimybės leido, mes - sveikesnieji - lankėme mūsų ligonius. Tiems, kurie dar nevisai pasveikę, linkime kuo greičiau pasveikti.

Konstancija Tetmeier, apylinkės sekretorė

Romuva:

Pradžiuogino jaunieji apylinkės nariai

metu atšvėstas ilgamečio šio baltiaus rengėjo kunigo Jono Dėdino gimtadienis. Jam apylinkės nariai sudainavo keletą lietuvių liaudies dainų, kurių mokyti romuviečiai buvo kviečiami du kartus į mėnesį. Tokiu būdu susidarė galimybė apylinkės renginius pajavairinti, įnešant kultūrinio akcento. Laidotuėms tie patys dainininkai pasimokė lietuviškų giesmių, taip pagražindami laidojimo apeigas. Kartu su moterų klubo surengtas užgavėnių blynų balius su Lašiniu ir Kanapiniu, užgavėnių dainomis ir šokiais bei Morės suvedinimu.

Iš savo lėšų Romuvos apylinkė nupirko Vasario 16-osios gimnazijos orkestrui naują elektrinę gitarą, kuri kainavo 185 €.

Pirmininkė pasidžiaugė, kad solidarumo mokestis mokamas vis reguliariau. Nariams parašomos padėkos už aukas, taip pat jie pasveikinami atviruku gimtadienio proga.

Sekančiai kadencijai į Romuvos apylinkės valdybą išrinkti Audronė Ručienė (pirmininkė), Greta Kotkienė (pavduotoja), Stasė Šulcienė (įždininkė), Ronaldas Tesnau (sekretorius) ir Adolfas Margevičius

(narys). Į kontrolės komisiją išrinkti Martynas Lipšys ir Elena Kaufmann.

Po oficialiosios dalies susirinkusius pradžiuogino jaunieji apylinkės nariai. Jie atliko rudens nuotaiką atitinkančią savitą programą: Laura Šiugzdinytė ir Agnė Galinskytė skambino pianinu, Bernadeta Goštautaitė grojo fleita Solveigos dainą, Eglė Vaitkūnaitė kankliavo. Tarp instrumentinių kūrinių Agnė Kubiliūtė, Artūras Mykolaitis ir Bernadeta Goštautaitė skaitė eiles iš Marcelijaus Martynaičio "Kukučio baladžių". Galiausiai Gediminas Tiuchta padainavo keletą dainų, gitara pritariant Gintarui Ručiui. Visą vakarą dar skambėjo dainos, šnekučiavosi draugai. Jaunimas šiuo metu visiškai įsigyveno apylinkėje. Jie ne tik į šį susirinkimą suvažiavo iš miestų, kur studijuoja (Gediminas atvyko iš pačios Bavarijos gilumos) – visuose renginiuose jie reiškiasi jau kaip aktyvūs nariai: piešia skelbimus, kvietimus, puošia salę, daro kaukes, rengia programą, padeda virtuvėje ir prie bufeto.

Bronė Lipsienė

Romuva – didžiausia iš visų Vokietijoje veikiančių lietuvių apylinkių. Tad į metinį susirinkimą, sušauktą spalio 20 d. Vasario 16-osios gimnazijos berniukų bendrabučio salėje suplaukė nemažai apylinkės narių ir reikia pasidžiaugti, nemažai jaunimo. Atsiskaitė prieš susirinkusius valdybos vardu pirmininkė Audronė Ručienė. Pirmausia ji pakvietė tylos minute pagerbti per paskutinius metus amžinybėn iškeliauvusius Romuvos apylinkės narius Antaną Šiugzdinį sen., Ričardą Tendzegolskį ir Kazį Baroną. Apie apylinkės piniginius reikalus atskaitą pateikė išdininkė Stasė Šulcienė, o kontrolės komisijos narė Raimunda Jankūnienė patvirtino, jog piniginiai dokumentai vedami sąžiningai ir tvarkingai.

Nors Romuvos apylinkės nariai yra nuolat įdarbinti centriniuose renginiuose (Nepriklausomybės, Motinos dienos minėjimuose, Joninėse, darbuotojų suvažiavime ir kt.), Romuvos valdyba pajėgė praėjusiais metais įterpti naujovių, skirtų grynai apylinkės nariams.

Surengta rudens vakaronė su dainininku Vytautu Babravičiumi-Simu iš Lietuvos. Tą patį vakarą vyko Lietuvos dailininko Prano Gudaičio tapybos darbų paroda. Maloni vakaronė buvo ir su folkloriniu ansambliu „Insula“. Surengtas „Silkių balius“, kurio

Hamburgas:

Ateities takais

„Fortsetzung folgt“ – „Pasakojimas tęsiasi“ – su šiuo motto pristatysiu savo kultūrinę programą Frankfurto knygų mugėje Lietuva įteisino nenutrūkstamus, nusidriekiančius ateitin takus tolesniam bendradarbiavimui.

To tęsinio įrodymas – trys literatūriniai vakarai su Lietuvos rašytojais R. Šerelyte, J. Ivanauskaite, J. Kunčinu, įvykę Hamburgėje jau pasibaigus knygų mugei spalio 14, 15 ir 16 d.

Hamburgo lietuvių bendruomenės aktyvas kartu su Centrinės miesto bibliotekos darbuotojais, renginių vietą papuošę Lietuvą simbolizuojančiais ženklais, nuoširdžiai pasistengė, kad vakarai praeitų šventinėje ir draugiškoje nuotaikoje.

Naujai išrinkta beveik visa senoji valdyba

Š. m. rugsėjo 28 dieną įvykusiame Hamburgo apylinkės narių visuotiniame susirinkime be įvairių kitų dienotvarkės klausimų išklaustyti ir pirmininkės, kasininkės bei kontrolės komisijos metiniai atskaitiniai pranešimai.

R. Šerelytė, kuri savo romanui "Ledynmečio žvaigždės" pasirinko alkoholizmo temą, J. Kunčinas, romane "Kilnojamose rentgeno stotyse" ieškantis sovietinio laikotarpio prasmės, bei J. Ivanauskaitė, kaip romano „Ragana ir lietus“ apie persipynusius trijų moterų gyvenimus autorė, susilaukė didelio, ne tik Hamburgėje gyvenančių lietuvių, bet ir skaitlingai susirinkusių vokiečių susidomėjimo.

Visi trys vakarai, nors ir šiek tiek autorių nuovargiu paženklinoti, praėjo labai pakiliai. Gausybė įdomių auditorijos klausimų padėjo atskleisti autorių kūrybinio proceso paslaptis, sukūrė abipusio supratimo erdvę. Subtiliais muzikiniais garsais ją užpildė pianistas A. Vasiliauskas iš Lietuvos ir muzikos profesorė dr. R. Lampsatyte iš Hamburgo, tuo tarytum išplėtę tradicines žodžio suvokimo ribas.

Jutta Noak

Susirinkimo kulminacija – naujos valdybos bei kontrolės komisijos rinkimai neatnešė netikėtumų: 19 apylinkės narių į penkių asmenų valdybą vėl išrinko visus sutikusius kandiduoti senosios valdybos narius, tiksliau – nares. Jos pasiskirstė pareigomis taip: Dalia Henke – pirmininkė, Jolanta Adamonytė – kasininkė, Vida Busse – sekretorė, Beata Stankevič ir Erika Davidavičius – rūpinis kultūros reikalais. Į kontrolės komisiją vienbalsiai buvo išrinktos Alicija Baliulienė, Neringa Lesmann ir Katryna Rath.

Dėmesio!

Mülheimo-Eseno apylinkės valdyba praneša, kad Kalėdinė šventė įvyks gruodžio 15 d.

13.00 val. – šv. Mišios Mülheimo St. Marien Geburt bažnyčioje, adresu Altenhofstr. 5

15.00 val. – Kalėdinė šventė Dorsten St. Marien parapijos salėje, Marienstr. 11 (netoli gaisrinės) Valgiai atsineštiniai. Dovanėles vaikams parūpina patys tėvai. Pasilinksminimui gros Jonas Preikšaitis.

Išsamesnė informacija teikiama telefonais:

02102/84 54 54 (Nijolė)
0208/47 26 23

Susirinkimo dalyviai naująją valdybą tuoj apipylė įvairiais pasiūlymais, kaip toliau gerinti ir aktyvinti apylinkės veiklą. Tarp jų – pasiūlymai sukurti apylinkės interneto puslapius, siųsti informacijas elektroniniu paštu, atleisti nuo mokesčių sunkiai sergančius bei studentus, padėti Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizavime, išvystyti bendradarbiavimą su kitų miestų lietuvių apylinkėmis ir t.t.

Dalia Henke

Lietuvoje pažymėti dr. Viliaus Lenerto nuopelnai

Rugsėjo 8-13 d. Vilniuje įvyko 8-asis tarptautinis kongresas AEWIEM (Asian-European Workshop on Inborn Errors of Metabolism) Vilniuje. Jo tema – naujos metabolinių (t.y. medžiagų apykaitos) ligų diagnostikos ir gydymo galimybės. Tarptautinio organizacinio komiteto sudėtyje, šalia Vilniaus Universiteto Žmogaus genetikos instituto direktoriaus prof. dr. V. Kučinsko, Mūncheno Universiteto Vaikų klinikos Metabolinių ligų tyrimo laboratorijos vedėjos prof. Y.S. Shin, buvo Freiburgo Universiteto Vaikų klinikos Metabolinių tyrimų laboratorijos vedėjas dr. Vilius Lenertas. Jis buvo atsakingas už konferencijos mokslinės programos, su kuria galima susipažinti internete www.geneticahumana.lt/aewiem.htm, organizavimą.

Kongresas šįkart taip pat buvo papildomai dedikuotas dr. Viliui Lenertui, šiemet, po 35 mokslinio darbo metų, išėjusiam į užtarnautą poilsį. Mokslininko pagerbimo ceremonijoje kongreso išvakarėse laudacijas skaitė Vilniaus Universiteto Žmogaus genetikos instituto direktorius prof. dr. V. Kučinskas, Medicinos fakulteto dekanė prof. dr. Z.A. Kučinskienė ir Lietuvos sveikatos apsaugos ministras K.R. Dobrolskis. Pagerbtajam įteiktas ministerijos padėkos raštas, Vilniaus Universiteto Medicinos fakulteto jubiliejinis medalis, didelis gėlių pluoštas ir vaizduojantis Vilniaus miesto kampelį, aliejiniais dažais tapytas paveikslas.

Vokietijos lietuviams dr. V. Lenertas yra pažįstamas kaip ilgametis Vokietijos Lietuvių bendruomenės, Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos narys, vienas iš VLB Lietuvių kultūros instituto steigėjų ir jo vedėjas pavaduotojas. Per praėjusį VLB Tarybos suvažiavimą jam taip pat buvo patikėtos ir garbingos VLB Tarybos pirmininko pareigos. Maždaug nuo 1980 metų V. Lenertas užmezgė bendradarbiavimą medicinos srityje su įvairiomis mokslo įstaigomis Lietuvoje ir nuo to laiko įvairiomis progromis Vilniuje skaitė daug pranešimų ir paskaitų. Ryšys ypač sustiprėjo per paskutinį dešimtmetį, kai Freiburge didesniu mastu pradėta atlikti paveldimų metabolinių ligų tyrimus Lietuvos vaikams. Jų metu buvo rasta retų ligų, kurių iki tol Lietuvoje negalėta diagnozuoti. Apie tai dr. V. Lenertas parašė ir publikavo keliolika straipsnių lietuvių ir anglų kalbomis lietuviškuose mokslo žurnaluose. Jam tarpininkaujant Lietuvių kultūros instituto lėšomis (iš vajaus „Vaistai Lietuvai“ likučiu) Vilniaus Universiteto Žmogaus genetikos institutas ir Vaikų klinika buvo aprūpinti reikalingomis knygomis apie metaboliines ligas. Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro pasirašytame padėkos rašte sakoma, kad dr. V.Lenerto parama ir patarimai Lietuvos gydytojams suteikia galimybę tobulėti, kelti kvalifikaciją, o iširtiems vaikams gauti reikiamą gydymą ir džiaugtis gyvenimu.

mi

Pripažinti prestižinėse parodose

Nomeda ir Gediminas Urbonai. Šiuos vardus turėtų įsiminti kiekvienas Lietuvos kultūra besidomintis tautietis. Tai didžiausio pripažinimo Vakarų pasaulyje sulaukusios šiuolaikinio lietuvių meno žvaigždės.

Nomeda (30 m.) ir Gediminas (32 m.) dalyvavo šiemetinėje Frankfurte kas du metus rengiamoje moderniojo Europos meno parodoje MANIFESTA su savo kompiuterine instaliacija www.transaction.lt.

Atidarius ją atsiranda trys vėduoklės - su pavadinimais „Kinas“ „Moterys“ ir „Psicho“. Pirmojoje vėduoklėje menininkai surinko beveik visus moterų vaidmenis lietuviškuose filmuose – pradėdant „Maryte“, „Solaris“, „Niekas nenorėjo mirti“ ir kt. Antrojoje vėduoklėje žymios šiandieninės Lietuvos moterys kaip Gražina Arlickaitė, Živilė Pipinytė, Lolita Sutkaitienė ir kitos aptaria matytus kadrus ir kalba apie buvusią ir esamą moterų padėtį, o trečioje - žymiausiai Lietuvos psichologai samprotauja apie pirmosiose dviejose vėduoklėse matytus vaizdus ir kalbas.

Su šiuo, šiek tiek papildytu darbu abu menininkai šią vasarą dalyvavo ir prestižinėje moderniojo meno parodoje Documenta 11 Kasselyje, kaip vieninteliai ten verti dalyvauti Lietuvos atstovai. (Toje parodoje, beje, rodyti ir JAV gyvenančio Jono Meko filmai, tačiau J. Mekas - jau nusistovėjusi pasaulinė meno garsenybė.)

Šios parodos pasekmėje Nomeda ir Gediminas buvo pakviesti surengti savo meno parodas Meksikoje ir Kanadoje, o iki sausio pradžios Vokietijos meno draugija jiems suteikė stipendiją, patalpas ir darbo galimybes Stuttgarte. Teko po vieno renginio Frankfurte su menininkais ilgiau pasėdėti, pasikalbėti, pasidžiaugti jų pripažinimu.

Vasario 16 gimnazijos vadovybė sutiko pasikviesti menininkus į mokyklą, kad mokiniai šiek tiek susipažintų su dabar Lietuvoje kuriamu menu, kad jiems lietuviško meno supratimas nesibaigtų M.K. Čiurlonio genialiais paveikslais. Tačiau keista buvo girdėti, kad Lietuvos kultūros mi-

Jurgiui Barasai 80 metų

Š.m. lapkričio 14 d. žymus Vokietijos Lietuvių bendruomenės veikėjas Jurgis Barasas šventė savo 80-ąjį gimtadienį. Jurgis Barasas gimė, augo ir mokėsi Žemaitijoje. 1944 m. kaip daugelis tų metų jaunuolių į Vokietiją atvyko su šautuvu ant pečių. Tuoj po karo įsijungė į bendruomenės veiklą. Nuo 1965 iki 1980 metų jis buvo Vokietijos LB Tarybos, o nuo 1965 iki 1978 m. ir valdybos narys, išdininkas, dvi kandencijas net pirmininkas. Ilgą laiką jis buvo praktiškai pagrindinis bendruomenės valdybos veikėjas, redagavo „VLB informacijas“.

Nuo pat Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos įkūrimo iki 1978 m. priklausė jai, atstovaudamas joje VLB valdybą. Tuo pačiu laiku buvo kuratorijos valdybos išdininkas bei rūpinosi gimnazijos ūkio reikalais. Jurgis Barasas priklausė Europos lietuvių fronto bičiulių sąjūdžiui, dažnai padėdavo paruošti ir pravesti studijų savaites.

Visas anksčiau minėtas pareigas jis ėjo visuomeniniais pagrindais, o duoną valgė iš darbo pas amerikiečius.

Tarnavo lietuvių darbo kuopoj prie amerikiečių armijos, ilgiausiai Kaiserslauterne, padarė karjerą: įgijęs kapitono laipsnį tapo kuopos vado pavaduotoju. Išėjęs į pensiją išsikėlė į Muncheną, kur gyveno jo žmona. Dabar našlauja. Pradėjo piešti paveikslus ir vis laukia dukters Jūratės Kubilienės šeimos apsilankymų. O kai jam Munchene atsibosta, tai pats išvažiuoja pas dukterį ir žentą į Romą su anūkais pažaisiti.

Vokietijos LB ir Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos valdybos linki jam dar daug sveikų, linksmyų ir kūrybingų metų!

nisterijos atstovė dailei įvertino Urbonus kaip netinkamus reprezentuoti Lietuvos meną Knygų mugėje Frankfurte. Bet pasirodo Nomeda ir Gediminas, kaip ir kiti pasižymėję menininkai, tuos ministerijos „ekspertus“ taip pat nelabai vertina...

Romas Šileris

Lietuvės svajonių galerija Berlyne – lietuviškosios fotografijos veidrodis

"Įgyvendinau seną savo svajonę ir įkūriau meno galeriją," - sako Giedrė Bartelt, žiūrėdama į nedidelėje, bet jaukioje patalpoje sukabintas fotografijas.

Jau nuo 1996 metų spalio mėnesio meno mylėtojai gali apsilankyti „Giedrės Bartelt galerijoje“ – „Galerie Giedre Bartelt“ Berlyne, Charlottenburgo rajone, Wielando gatvėje, netoli garsiosios Kaizerio Vilhelmo atminties bažnyčios.

Kaune gimusi ir Vilniaus universitete studijavusi vokiečių kalbą, G. Bartelt ėmėsi galeristės darbo tik atsidūrusi Vokietijoje 1989 metais. Neseniai jos veikla įgavo ir teorinį pagrindą - Berlyne Giedrė tapo meno magistre. Ji - viena iš nedaugelio naujosios kartos Lietuvos išeivių, Vokietijoje dirbanti mėgstamą darbą pagal savo specialybę.

"Žinoma, galėčiau dirbti ir kitą su menu susijusį darbą, bet ar galėčiau būti pati sau šeimininkė?" - šiek tiek pamąčiusi, ji iš karto atmeta bet kokias dvejetas.

Žanrų mišrainė kenkia galerijai

Iš pradžių jai, ką tik atvykusiai į Berlyną, atrodė, kad galima galerijoje rodyti ir fotografiją, ir tapybą, ir kitokį meną, kaip neretai daro kai kurios Lietuvos galerijos. Netrukus paaiškėjo, kad toks žanrų mišinys glumina Berlyno publiką.

Kartu su vyru etnografu apsilankiusi Dzūkijos nacionalinio parko centre, Giedrė jo dėka atkreipė dėmesį į lietuvišką fotografiją ir taip surado savo meilę. Atrodo, ne paskutinėje vietoje apsisprendžiant buvo ir praktinis fotografijos aspektas – nuotraukas patogiau atvežti iš Lietuvos į Berlyną.

Nuo pirmojo bandymo - Aistės Ramūnaitės grafikos, eksponuotos Berlyne 1996 metais, jau praėjo keleri metai. Vis „nuklysdama“ į tapybą, instaliacijas ar grafiką - jos dėka berlyniečiai pamatė Sarūno Saukos ir Vladimiro Tarasovo kūrybą - Giedrė Bartelt parodė S. Michelkevičiūtės ir V. Bubelytės, A. Lukio ir brolių Žerniauskų fotografijos darbus.

„Atradusi“ sau ir lankytojam lietuvių kūrybą, ji eksponavo ir latvės A. Zarinės bei JAV fotografavusios vokiečių Meggy Drolshagen bei lenkų fotografo W. Prazmowskio darbus. Kartu su žinoma menotyrininke Margarita Paškevičiūte ji atvežė į Berlyną Balio Buračo kaimo fotografiją, vėliau - Vytauto Stanionio sovietinę laimę inscenizuojančias nuotraukas. Kelia į galeriją surado ir latvių fotografija.

Per parodų atidarymus galerija tampa savotiška lietuvių susitikimo vieta - tačiau

tik tu, kurie domisi menu. Svečių būrį nuolat papildo kiti berlyniečiai. Giedrė nesistengia eksponuoti savo galerijoje vien lietuvių menininkų darbų, tačiau pripažįsta, kad juos geriausiai pažįsta ir supranta.

Lietuvos menininkams paroda Giedrės Bartelt galerijoje tapo savotišku veidrodžiu, kuriame atsispindi, kaip jų darbus mato berlyniečiai, turintys visai kitokią istorinę patirtį. Alfonsas Būdvytis netgi patikėjo G. Bartelt surengti jo fotografijų premjerinę parodą.

Tarp abejingumo ir egzotikos

Skonio klausimas - esminis, renkantis meno kūrinius parodai. Giedrė neslepia, kad dažniausiai iš pačių menininkų mokosi suprasti jų kūrinius ir parodą rengia tada, kai jie tampa artimi, lyg būtų jos pačios dalis. Tačiau galeristė visada lieka menininko kūrybos užnugarėje.

Ar berlyniečiai domisi lietuvių menininkais? Ar perka jų paveikslus? Giedrė Bartelt patyli, prieš atsakydama: „Vakarų Berlyne tik nedaugelis perka nežinomus meno kūrinius, o Rytų Berlyne meno mylėtojai neturi pinigų, kiti visai nesidomi menais.“

Berlyne, turinčiame daugiau kaip 3 milijonus gyventojų, yra apie 300 meno galerijų, be to, paveikslus ir fotografijas eksponuoja apie šimtą teisininkų ir apie šimtą privačių gydytojų kabinetų. Tai reiškia didžiulę konkurenciją.

„Išlaikyti nekomercinio meno galeriją labai sunku - čia brangi nuoma, mažas skelbimėlis apie parodą kainuoja apie pusę tūkstančio eurų. Paskaičiuok kūrinių transportą iš Lietuvos, maito išlaidas, įdėtą darbą ir laiką, nenumatytas išlaidas, ir žinosi, koks yra galerininko darbas," - šypsojosi Giedrė.

Man, lankančiai Giedrės Bartelt galeriją nuo 1997 metų pabaigos, iki šiol mįslė, iš kokių pinigų ji išsilaiko. Tačiau Giedrė palaiko tokį klausimą retoriniu ir tyliai šypso. Netrukus ji pripažįsta, kad nuolat suka galvą dėl pinigų - tačiau nesiskundžia.

Kreivai šyptelėjusi, Giedrė neretai pastebi, kad ne tik apie lietuvių, bet ir apie kitų Rytų europiečių kūrybą berlyniečiai žino mažai, ji neatrodo ir pakankamai egzotiška. Dažnai G. Bartelt tekdavo išgirsti lankytojų užuojautos žodžius „Tas pionieriškas darbas be galo svarbus ir reikalingas, bet ar apsimoka?“

Rytų Europos menininkams ir galeristams reikia brautis į simbolinę salę, kurioje vietų beveik nebėlika. Vis dėlto Giedrė, keliaudama po Europos meno forumus, vis

ieško berlyniečiams nežinomų Rytų europiečių.

Eksponuojant latvių meną, į pagalbą netikėtai atskubėjo Latvijos ambasados Berlyne atstovai, padėję pakviesti menininkę ir surengti parodos atidarymą. Šiti santykiai Giedrė sieja su Estijos ambasada. Apie Lietuvos ambasados susidomėjimą galeristė kol kas tik pasvajoja.

Meno kritikai atidžiai stebi galeriją

Kiekviena paroda G. Bartelt galerijoje virsdavo galvosūkiu jos šeimininkei - ar Berlynas supras Š. Saukos tapybą? O V. Tarasovo instaliaciją? B. Buračo istorines fotografijas? G. Akstino vyriškus pokštus? S. Bagdonavičiaus vaizdus iš Panevėžio moterų kalėjimo? A. Būdvyčio nuotraukas iš beprotnamio? Ar apskritai kas nors pastebės galeristės pastangas?

Vos du kambarius užimanti galerija tradiciniame Charlottenburgo rajone, besikuriant naujam Berlyno centrai, pamažu tosta nuo pagrindinių turistinių maršrutų, todėl į ji užsuka arba atsitiktiniai praiviai, arba meno gurmanai, kuriuos G. Bartelt norėtų „prisijaukinti“.

Profesionalus žvilgsnis į meną ir atkaklus darbas pamažu duoda rezultatų - Giedrės eksponuojamas parodas berlyniečiams ir visai Vokietijai kruopščiai pristatinėja „Die Welt“, „Der Tagesspiegel“, „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ ir kitų solidžių dienraščių meno kritikai.

Kuo skiriasi lietuvių ir vokiečių menininkai? Pasak galeristės, Lietuvos kūrėjai dažnai negali pateikti to darbų kiekio, kurio tikisi vokiečių galeristai ir kritikai - jie nuolat reikalauja naujų darbų. Normalus Vokietijos galerijų ritmas - kas dvejus metus rodyti naują tų pačių autorių kūrybą.

Net ir po šešerių metų darbo galerijoje dar liko daug neišspręstų mįslių. Iki šiol Giedrė bando perprasti meno kūrinių kainų politiką, o savo galerijoje eksponuojamiems kūriniams kainas neretai nustato palyginusiu su panašiais vokiškais darbais. Jeigu kas pasakys, kad tai netikslu -- tegul pirmas meta išminties akmenį.

Jolita Venckutė

Vokiečių „liūtai“ Lietuvos miškuose nepasiklydo

2003 metų pradžioje sueis 10 metų nuo to laiko, kai Bensheimo Liūtų klubo narys Walter Willmes apsilankė Vasario 16-osios gimnazijoje ir pasiteiravo, kuriai socialinio aprūpinimo įstaigai Lietuvoje jų klubas galėtų padėti.

Tuomet televizija dar daug rodė apie nepriklausomybę atgavusias Pabaltijo šalis, o gimnazija - lyg koks konsulas - buvo apsirūpinusi visokiais adresais ir todėl tuoj pat davė jam Kretingos rajono Padvarių pensionato adresą, suteikė visokeriopą informaciją ir padėjo užmegsti pirmuosius ryšius.

Lengva numanyti, kaip nauja ir nepažįstama bensheimiškiams viskas atrodė, pasukus savo veidklą į rytus. Patys lietuviai skendo naujų įstatymų ir potvarkių maišalynėje, o vokiečiai, pratę prie plieninės tvarkos ir nepajudinamų taisyklių, kitą kart stačiai aiškiojo ir dejavo, bet veiklos ne nutraukė. Jau pirmuoju žygiu Padvarių senelių namams nugabeno naują stomatologo kabinetą ir patys nuskrudę jį sumontavo. Paskui parūpino elektros įrangą virtuvei, invalidų vežimėlių, lovų, čiužinių ir t.t.

Kuomet pirmoji W. Willmes ir jo pagalbininko E.A-Behne kelionė gerai pasisekė ir pasakojimai bei nuotraukos sukėlė didelį visų klubo narių susidomėjimą, veikla sustiprėjo ir išsiplėtė.

Su dideliu vargu Wilmes ir Behne pasiekė tarp miškų pasislėpusią psichinių ligonių prieglaudą prie Ilguvos ir paširpo - labiau apleisto ir užmiršto kampo pasaulėje jiems neteko matyti. Pagailo net ten dirbančių darbuotojų, taip sunkiai pasiekiančių savo darbo vietą. Jiems parūpino dviračių, o ligoniams vežimėlių, stiprių rūbų, visus naujus sanitarinius įrengimus ir t.t.

Klubas apsiėmė padėti ir Kauno ortopedinei klinikai, Kauno neįgaliųjų vaikų namams, o paskutiniu metu didelį kiekį modernių lovų perdavė Vilniaus Raudonojo Kryžiaus ligoninei.

Bet labiausiai Bensheimo „Liūtai“ pamilo Pabradės neįgaliųjų vaikų namus. Apie juos kalba nesibaigia. Pas juos brido miškais, kai dėl lijudros automobilis nuriedėjo į griovį. (Įsivaizduokit buvusį „Siemens“ fabriko direktorių ir įvairių pasaulio vynų komersantą, vienu du klampojančius per nepažįstamą apledėjusį Lietuvos mišką apytikriai Pabradės kryptimi!) Pabradės neįgaliųjų vaikų namų globotiniams jie nupirko naujų sportbačių, gerą aprangą, parūpino reikiamą kiekį specialių dažų, kad

išnaikintų virtuvės sienose įsimetusį pelėsinį grybą, įrengė siuvyklą mergaitėms, medžio apdirbimo dirbtuves su moderniausiais įrengimais berniukams, iškvietė direktorę į Vokietiją pasitobulinimui, aprodė čionykščius neįgaliųjų vaikų namus... Žodžiu, daug kam padeda „Liūtai“, bet Pabradės vaikams padeda mieliausiai. Pasakodami nuolat pakartoja dar niekad nematę šitaip gražiai tvarkantis tokiomis varganomis sąlygomis ir visiems rekomenduoja savo akimis tai pamatyti.

Kad turėtų kur sukrauti kaupiamą labdarą, klubo nariai išsinuomavo didžiulį sandėlį. Ten reguliariai renkasi tvarkyti siuntų pervežimui.

Visos ligoninių lovų turi būti taip paruoštos, kad vežamos nejudėtų. Brangias gydymo vonias („plaštakes“), rentgeno aparatūrą, kompiuterius irgi reikia tvirtai supakuoti. Prieš išsiunčiant krovinį čia dirba daug klubo vyrų, neretai prisideda ir gimnazijos vaikinai arba lietuviai studentai.

Transportui vilkikus klubo nariai samdo iš Lietuvos. Nors jie ir pigesni už vokiškus vilkikus, tačiau visvien kasmet reikalinga surinkti keletą tūkstančių markių/eurų, kad pervežtų daugelį kubinių metrų krovinio.

Pinigai renkami įvairiai. Advento metu Bensheimo mieste klubas organizuoja kalėdinį bazarą „Pagalba Lietuvai“, kurio visas pelnas skiriamas visokiems įrengimams pirkti ir jų pervežimui apmokėti. Klubo nariai nutarė, kad kuriam nors iš jų mirus, vietoje gėlių būtų aukojama Lietuvai. Švenčiant jubiliejinius gimtadienius, vėlgi prašo vietoj dovanų aukoti Lietuvai. Vien tokiu būdu kartais pavyksta per metus į kasą surinkti apie 10.000 eurų.

Bensheimo „Liūtų“ klubas sukauptą patyrimą mielai perteikia ir kitiems bendražygiams, kaip pvz. Šiaurės Vokietijos, Prancūzijos bei Danijos „Liūtams“ ir „Rotary“ klubams.

Malonu žinoti, kad štai ir tokių draugų turi Lietuva Vokietijoje. Sunkiai besiverčiančioms socialinėms įstaigoms jų parama yra labai vertinga.

Kai maždaug prieš dvejus metus klubas nugabeno į metalo apdirbimo ir elektrotechnikos mokyklą įrengimų 60-čiai mokymo vietų, visų siuntų vertė pasiekė 1,5 milijono Vokietijos markių.

Paramos Lietuvai akcijos iniciatorius W. Willmes ir jo pagalbininkai E.A-Behne, St. Peitzmann, E. Most bei kiti Bensheimo Liūtų klubo nariai nusipelnė Lietuvos dėkinimo.
Bronė Lipsienė

Per beveik 10 metų Bensheimo „Lions“ klubas organizavo 18 transportų į Lietuvą, kurie buvo skirti:

nuo 1993 m.

- Padvarių pensionatui (250 asm.),
- Pabradės psichiniai neįgaliųjų vaikų namams (240 asm.),

nuo 1994 m.

- Ilguvos psichiniai nesveikų žmonių pensionatui (100 asm.),
- Kauno fiziniai neįgaliųjų vaikų namams (200 asm.),

1994-1997 m.

- Kauno ortopedinės klinikos poamputacinės pagalbos skyriui,

nuo 1999 m.

- Vilniaus Raudonojo Kryžiaus ligoninei,
- Vilniaus, Alytaus ir Klaipėdos politechnikos mokykloms ir

nuo 2000 m.

- Jasiuliškių psichiniai ir fiziniai neįgaliųjų namams (350 asm.).

Krovininiais vilkikais aukščiausiai minėtoms įstaigoms nugabenta:

- ♦ įrengimai 4 valgyklų virtuvėms,
- ♦ lyginimo volas,
- ♦ 16 siuvimo mašinų,
- ♦ 19 dviračių,
- ♦ 2 rentgeno aparatūros,
- ♦ 1 ort. ekstencijos stalas,
- ♦ 1 didysis operacinės šviestuvai,
- ♦ 47 medicinos elektroniniai prietaisai,
- ♦ 2 kušetės,
- ♦ 2 endoskopų dezinfekcijos įrengimai,
- ♦ 1 sterilizatorius karštu oru,
- ♦ 3 dantų gydytojo kabinetai,
- ♦ 3 gydymo vonios,
- ♦ 3 gimdymo lovos,
- ♦ 365 modernios ligoninės lovos su čiužiniais,
- ♦ maždaug 200 naktinių ligonio spintelių su atverčiamais staliukais,
- ♦ 72 invalidų vežimėliai,
- ♦ fasadiniai dažai, pompos, įvairūs įrankiai,
- ♦ maždaug 500 m3 drabužių, tame tarpe, 2387 porų naujų batų, 500 naujų apsiaustų, 500 naujų suknelių, 569 naujų megztinių, 500 vyriškų marškinių, 500 vilnonių antklodžių ir patalynės;

taip pat nemažas kiekis

- ♦ tvarsliavos,
- ♦ ligonio liftų,
- ♦ vežiojamų tualetų kėdžių,
- ♦ kriauklių su naujomis armatūromis,
- ♦ ramentų ir kitų pagalbinių priemonių vaikščiojimui;

taip pat

- ♦ 1 stalių mokomosios dirbtuvės,
- ♦ 2 metalo apdirb. mokomosios dirbtuvės,
- ♦ 2 elektrotechnikos mokom. dirbtuvės.

Visos 5 mokomosios dirbtuvės aprūpintos spintomis, darbo stalais, įrankiais, mašinomis ir moderniais matavimo prietaisais.

► **Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos metinis suvažiavimas** įvyko gegužės 4 - 5 dienomis. Vienbalsiai nutarta, kad į DBLS gali stoti visi Didžiojoje Britanijoje gyvenantys lietuviai o ne vien, kaip lig šiol, tik nuolatos tame krašte gyvenantys. Suvažiame išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro pirmininkė Vida Gasperienė, vicepirmininkas ir sekretorius Jonas Podvoiskis, išdininkas Andrius Blinstrubas, Ilma Švalkienė ir Genė Cornish (socialiniai ir kultūriniai reikalai), Jonas Žilinskas (jaunimo reikalai) ir Vincetas O'Brien (spauda). Pastarasis išrinktas ir Lietuvių namų bendrovės pirmininku. Šiame suvažiavime buvo atsisveikinta su ilgamečiu DBLS pirmininku Jaru Alkiu, kuris grįžta nuolat gyventi į Lietuvą. DBLS yra Didžiosios Britanijos lietuvių bendruomenė.

► **Danijos LB dovanėlė Lietuvos vaikams** – Panevėžio Vėžimo Lėlių teatras Velykų proga suvaizdino Panevėžio vaikų globos namams bei mokyklos internato globotiniams pasaką pagal H.K. Anderseno kūrinį.

Išlaidas padengė Danijos LB. Atvėlykį Danijos lietuviai šventė kartu su Lietuvos ambasada Kopenhagoje. Šalyje veikia lietuvių sporto ir vaikų klubai, teatro studija, kuri vaidina daniškas bei lietuviškas pasakas. Danijos LB nariai kartu švenčia Jonines, Vėlines bei kitas šventes. Kiekviena mėnesį lietuviai renkasi savo pamėgtoje kavinėje. Daugiau informacijos galima rasti internete adresu: www.lietuva.dk. Danijos LB pirmininkė yra Rita Jovaraite-Grundl.

► **Vengrijos ir Čekijos lietuvių naujienas** pranešęs Vengrijos LB pirmininkas Sigitas Povilaitis gegužės 15 - 16 d.d. dalyvavo Čekijos lietuvių susitikime. Į šį susitikimą atvyko apie 10 šeimų iš Čekijos, viena šeima iš Slovakijos ir keli tautiečiai iš Vengrijos. Trumpai į susitikimą buvo atvykęs ir Lietuvos ambasadorius Čekijoje R. Kozirovičius su žmona. Birželio 3 d. jis buvo akredituotas ir Vengrijos sostinėje Budapešte. Ta proga suruoštas susitikimas su Vengrijos LB nariais. Gegužės 23 d. fotografų rūmuose įvyko Pauliaus Normanto naujo fotoalbumo pristatymas.

► **Moldovos LB pirmininkė Irena Garliauskaitė** pranešė, kad kovo 11 d. proga buvo paruoštas pasakojimas Moldovos nacionaliniam radijui apie istorinius Lietuvos Respublikos atkūrimo įvykius. Kovo 2 d. įvyko Moldovos lietuvių jaunimo sąjungos susirinkimas. Pirmininkė išrinkta Aurika Mynzata, pavaduotoja Laura Banelytė. Sekmadieninė mokykla Velykų proga gamino dėžutes ir krepšelius margučių parodai ir paruošė programėlę.

► **Nauju ALOST (Argentinios lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos) pirmininku išrinktas Antanas Mikučionis.** Vicepirmininkas yra Julius Mičiudis, sekretorius – kunigas Augustinas Steigvilas ir išdininkas – Antanas Burba. Į valdybą įeina dar šeši nariai. Argentina šiuo metu išgyvena labai sunkią finansinę krizę, palietusi daugelį lietuvių.

► **Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkė Marisa Leonavičienė** jau kelinti metai dėsto lietuvių kalbą žmonėms, kurie siekia užmegsti ir palaikyti ryšį su savo kilmės kraštu - Lietuva. Marisa dirba ir su vaikais, organizuoja jiems šventes. Šiuo metu 25 vaikai kas penktadienį susirenka mokytis lietuvių kalbos, šokių ar dainų.

► **PLB valdybos vicepirmininkė Milada Lenkauskienė** palaiko ryšius su Pietų Amerikos lietuvių bendruomenėmis. Pava-

sarį ji ragino šių šalių lietuvius jaunuolius, norinčius lankyti Vasario 16-osios gimnaziją, laiku užpildyti Lietuvių fondo stipendijų anketas. Yra vilties, kad ir vėl į gimnaziją atvyks keli mokiniai iš Argentinos ir Brazilijos. Bendrai, anot M. Lenkauskienės, nuotaika Pietų Amerikoje yra prasta, kai profesionalai netenka darbo, pramonininkai stovi ant bankroto ribos, kraštai stovi, lyg ant bedugnės krašto, tokiomis sąlygomis ir noras dalyvauti lietuviškoje veikloje ženkliai sumažėja.

► Australijos LB valdybos pirmininkė Birutė Prašmutaitė pranešė, kad šių metų birželio mėnesį **Australijos lietuvių koncertavo Lietuvoje ir Lenkijoje.** Melbourn tautinių šokių ansamblis „Gintaras“ (vad. Dalia Antanaitienė) ir jungtinis Australijos lietuvių choras (dirigentė Z. Prašmutaitė) atliko koncertus Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir Punske. Koncertinis turnė prasidėjo birželio 20 d. Klaipėdoje ir baigėsi birželio 30 d. Burbiškėse, Lenkijoje.

► Lapkričio 10 d. **Kanados lietuvių bendruomenės 50-mečio jubiliejus iškilmišė** Toronte Lietuvos ambasadorė Kanadoje S. Jakštonytė įteikė savitraščio "Tėviškės žiburiai" redaktoriui, prelatui Pranui Gaidai-Gaidamavičiui ir "Tėviškės žiburių" redaktoriui Česlovui Senkevičiui Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu. Įteikdama apdovanojimą ambasadorė pažymėjo, kad jie atitinka iškilmiškas asmenims, kurie savo asmenine iniciatyva, darbais ir pastangomis puoselėjo lietuvišką žodį, tradicijas, rūpinosi Lietuvos istoriniu ir kultūriniu palikimu.

Paruošė Marytė D. Šmitienė

Įkurta bendruomenė Graikijoje

Atėnuose gyvenantys lietuviai įkūrė Graikijos lietuvių bendruomenę, kuri sieks propaguoti lietuvišką kultūrą šioje Pietų Europos valstybėje.

Bendruomenės steigiamasis susirinkimas vyko Lietuvos ambasados patalpose. Susirinkime išrinkta Graikijos lietuvių bendruomenės valdyba, kurią šiuo metu sudaro visos septynios bendruomenės narės. Bendruomenės pirmininke išrinkta Inga Apostolopoulou.

Artimiausiu metu bendruomenė ketina įsteigti sekmadieninę mokyklą, nes dauguma bendruomenės moterų augina mažamečius vaikus. Be to bendruomenės narės sieks aktyviai dalyvauti visuose lietuviškuose renginiuose Graikijoje.

Oficialiai įregistruoti Graikijos lietuvių bendruomenę ir įsigyti jai patalpas ketinama rudenį. Kiekvieno mėnesio pirmą pirmadienį Graikijos lietuvių bendruomenės susitikimai vyksta Atėnų kavinėje "Metropolis". Juose gali dalyvauti visi lietuviai, gyvenantys Graikijoje, kurių šalyje manoma esant keli šimtai. *mi*

Olandijos ir Belgijos lietuviai švęs kartu

Belgijos ir Olandijos lietuvių bendruomenės gruodžio 14 d. rengia bendrą lietuvišką Kalėdinę šventę.

Numatyta, kad jos dalyviai 14.30 susitiks Oudenbosch miestelyje prie bazilikos *Rooms Katholieke Parochie HH Anna en Barbera* ir čia *De kapel van de Broeders van Saint Louis* koplyčioje dalyvaus bendrose lietuviškose šv. Mišiose, kurias aukos iš Vokietijos atvykęs Vasario 16-osios gimnazijos kapelionas, kunigas Alf. Kelmelis.

Po to visi vyks į Etten-Leur miestą, *Activiteitencentrum t Turfschip, (Lange Brugstraat 63)*. Čia vyks vakaronė su lietuviškomis vaišėmis, muzika, dainomis ir loterija. Neseniai įkurtos Olandijos LB sekmadieninės mokyklėlės vaikučiai joje trumpai pristatys savo paruoštą programėlę. Vakaraų taip pat praskaidrins liaudies muzikos ansamblio iš Lietuvos "Ratielis". bei šiuo metu Olandijoje gyvenančios daininkės R. Dirsytės pasirodymai.

Vakaronės vieta pasirinktas Etten-Leur miestas yra visiškai netoli nuo Belgijos sienos, apytikriai 30 min. kelio nuo Antverpeno, taigi, tikrai patogiai pasiekiamas dalyviams iš abiejų šalių. Visi pageidaujantys dalyvauti renginyje išsamesnės informacijos gali teirautis el paštu noriene@pi.be arba tel: 02 / 345 15 94 (kviesti Ramunę). *mi*

Lituanistinė mokykla Olandijoje

Olandijos Nivengeino mieste š.m. rugsėjo 1-ąją, sekmadienį, atidaryta pirmoji šioje šalyje sekmadieninė lietuvių mokykla. Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos pranešimu, mokyklos atidaryme dalyvavo ir pirmąją pamoką vedė Lietuvos ambasados Hagoje laikinasis reikalų patikėtinis Darius Pranckevičius ir Olandijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Elona Huijben-Puščūtė.

Į pirmąją pamoką susirinko 25 mokiniai. Naujojoje mokykloje mokoma ne tik lietuvių kalbos, bet ir Lietuvos istorijos, muzikos, dailės, darbų. Norą mokytis lietuvių kalbos pareiškė ir 10 suaugusiųjų olandų.

Pasak pranešimo, mokykla įsteigta Olandijos lietuvių bendruomenės iniciatyva, aktyviai prisidėjęs Lietuvos URM ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui.

mi

Lietuvis prisaikdintas JAV miestelio meru

Birželio pabaigoje 10 tūkstančių gyventojų turinčio Virdžinijos valstijos Kalpeperio miestelio meru prisaikdintas vienintelis jo lietuvių kilmės gyventojas 49 metų Pranas Rimeikis, pranešė "Lietuvos rytas".

Buvęs JAV specialiųjų pajėgų, vadinamųjų žaliųjų berečių kovotojas mero rinkimus laimėjo gegužės mėnesį ir mero pareigas eis ketverius metus.

Į naujo mero prisaikdinimo škilmes atvyko ir Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Valstijose Vygaudas Ušackas, kurio sutikimas dalyvauti joje, dienraščio teigimu, sužaukė ramaus miestelio gyvenimą.

Pasak P. Rimeikio, ambasadoriaus dalyvavimas inauguraciją iš teismo pusrūšio, kuriame nuolat vykdavo oficialus naujojo mero prisaikdinimas, perkėlė į Teismo rūmus, o gatvėje, kuri veda Teismo rūmų link, buvo paklota nauja asfalto danga.

Plečiantis Vašingtonui miestelis ir apie 70 kilometrų į pietus nuo JAV sostinės prasiidedanti 30 tūkst. gyventojų turinti Kalpeperio apylinkė tampa didžiojo Vašingtono dalimi. Senieji Kalpeperis buvo įtrauktas į 10 geriausiai žmonių gyvenimui tinkančių Amerikos miestelių sąrašą.

P. Rimeikis gimė 1952 metais nuo sovietų represijų pabėgusių lietuvių šeimoje Vokietijoje, vėliau emigravo į JAV.

Priminsime, kad Pietų Amerikoje lietuviui yra patikėtos netgi valstybės sostinės mero pareigos. Kolumbijos sostinės Bogotos meru jau antrą kadenciją yra filosofas ir matematikas Antanas Mockus.

mi

PAREMKIME Į LIETUVĄ STUDIJUOTI GRĮŽTANTĮ JAUNIMĄ

Užsienio lietuvių rėmimo centro Tarybos kreipimasis

PLB atstovybės Lietuvoje, Mokslo ir studijų departamento prie Švietimo ir mokslo ministerijos bei Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės įsteigta viešoji įstaiga - Užsienio lietuvių rėmimo centras (ULRC) - prašo tautiečių pagalbos materialiai remiant lietuvių kilmės jaunimo iš Rytų studijas Lietuvoje.

Centro išplatintame kreipimesi dėl paramos rašoma, jog mažai Lietuvos valstybei kiekvienas į ją grįžtantis mokytis ir dirbti yra didelė vertybė, svarbus kiekvienas lietuviškai kalbantis, studijuojantis, Lietuvai dirbantis ir lietuvių skleidžiantis žmogus.

Lietuva stengiasi sudaryti palankias sąlygas išeivijos jaunimui mokytis ir studijuoti Lietuvoje. Jau 11 metų Vilniuje veikia vidurinė mokykla „Lietuvių namai“, kurioje mokosi išeivių, tremtinių vaikai. Čia jie išmoksta gražios lietuvių kalbos, o baigę mokyklą renkasi studijas Lietuvoje. Dabar įvairiose Lietuvos aukštosiose mokyklose studijuoja apie 70 lietuvių iš Lenkijos, Baltarusijos, Rusijos, Latvijos ir kitų kraštų. Daugiausia jų mokosi Vytauto Didžiojo, Kauno medicinos ir Vilniaus pedagoginėse universitetuose.

Šiems studentams valstybė moka nedideles stipendijas. Tačiau pastaruoju metu išeivijos jaunimo studijoms klostosi nepalanki situacija. Pagal aukštųjų mokyklų nustatytas priėmimo taisykles, užsienio lietuviams taikomos tokios pačios, kaip ir kitiems užsieniečiams priėmimo sąlygos. Įstoję studijuoti, jie turi sudaryti su aukštąja mokykla sutartį, kad patys arba jų rėmėjai apmokės visas studijų išlaidas (nuo 1700 iki 7700 Lt. per metus). Be to, Lietuvai įstojus į ES, mūsų šalis privalės taikyti vienodus reikalavimus visiems čia norintiems studijuoti užsieniečiams, ir nebelsi galimybių skirti valstybės stipendijų lietuvių išeivijos jaunimui. Tokia padėtis

daugeliui Rytų Europoje gyvenančių lietuvių užkirs galimybę studijuoti Lietuvoje.

Todėl Užsienio lietuvių rėmimo centras, kurio direktoriumi paskirtas PLB atstovas Lietuvoje G. Žemkalnis, kaupia informaciją apie užsienio lietuvių studijas Lietuvoje, rūpinasi jų finansavimo reikalais, skatina užsienio lietuvių bendruomenių ir Lietuvos aukštųjų mokyklų bendradarbiavimą, telkia privačių rėmėjų, fondų lėšas. Praėjusiais mokslo metais centras parėmė 6 lietuvių iš Baltarusijos, Latvijos ir Lenkijos studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose.

Centro paramą gauna tik sunkiai besiverčiantys, dažniausiai iš Rytų Europos šalių atvykę lietuviai. Kai kurių studentų, pvz. iš Baltarusijos, materialinė padėtis išties labai sunki. Skirtos valstybės stipendijos (250 Lt.) neužtenka būtiniausioms reikmėms - susimokėti už bendrabutį, įsigyti mokslui reikalingų priemonių. Vien tik bendrabutis per mėnesį kainuoja nuo 100 iki 150 Lt. Taigi dauguma jaunuolių, negaudami paramos, negalėtų studijuoti Lietuvoje. Galbūt todėl jie jaučia didžiulę pagarbą ir atsakomybę savo rėmėjams.

Deja, dabar turimomis lėšomis centras neišgali paremti visų norinčiųjų studijuoti ir todėl prašo tautiečių pagalbos: aukoti pagal i.gales arba steigti vardines stipendijas, kuriomis, atsižvelgiant į steigėjo pagėdavimą, galėtų būti remiamos tam tikros srities studijos, tam tikro krašto (regiono) studentai.

Pinigines aukas ar stipendijas ULRC centras prašo siųsti į PLB fondą - Lithuanian World Community Foundation (nurodant, kam skiriama - ULRC), adresas: 1107 Pinewood Drive NW, Grand Rapids MI 49544-7969 USA. Tel. (616) 791 7333. Išsamesnės informacijos galima kreiptis į centro direktoriaus pavaduotoją Aušrą Lauskaite, tel./faks. (370-2) 620226, 685845 arba el.pšt.: ulrc@centras.lt mi

Dailės paroda Liuksemburge

Lietuvos garbės konsulo Didžiojoje Liuksemburgo hercogystėje Nerijaus Parulio kvietimu grupė Vokietijos lietuvių bendruomenės atstovų rugsėjo 27 d. dalyvavo lietuvių šiuolaikinio meno parodos „Be šešėlių“ atidaryme Burlinsterio pilyje. Parodą surengė Liuksemburgo - Lietuvos draugija, remiama Liuksemburgo kultūros ministerijos ir Lietuvos meno draugijos.

Ki spalio 13 dienos vykusioje parodoje

žiūrovai galėjo išvysti Egmonto Bžesko, Tado Gausko, Vilmanto Marcinkevičiaus ir Audriaus Gražio darbus.

Garbės konsulo N. Parulio paaiškinimu parodos pavadinimas „Be šešėlių“ pasirinktas ne tik todėl, kad dekoratyvūs ryškiaspalviai dailininkų paveikslai neturi gilių vienareikšmių perspektyvų - yra be šešėlių, bet ir todėl kad intensyvios ir gana sėkmingos jaunų šių darbų autorių biografijos yra tarytum be nesėkmių šešėlių.

Paroda susilaukė nemažo Liuksemburgo visuomenės susidomėjimo, buvo pristatoma kunigaikštystės spaudoje.

mi

Kur lietuviški Joninių laužai šią vasarą degė

Foto - prisiminimas

Nuotraukos Marytės Šmitienės (Hüttenfeldas), Nomedos Heidenreich (Hamburgas) ir iš Berlyno lietuvių interneto svetainės www.bltn.de

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

1. Šitas laužas degė Hüttenfelde.

2. O šitas – Berlyne prie Halensee. Jį čia tradiciškai bendrai užkūrė lietuviai, latviai ir estai, dalyvaujant šių šalių ambasadoriams.

3. Hüttenfelde gimnazistai kaip visada per Jonines po ažuolu parodė spalvingą meninę programą, kurią jie parengė vadovaujami Audronės ir Gintaro Ručių. Šis jos vaizdelis įrodo, kad Dievas žmogui galvą davė ne vien tam, kad jis turėtų ant ko kepurę užsidėti...

4. Paskui mergelės vainikėlius pynė, ant galvėlių dėjo ir į šalis dailiai žvalgėsi - gal atjos bernelis, tars meilų žodelį, eis kartu paparčio žiedo ieškoti. (Hü)

5. Bet berneliams tai nerūpėjo. Vieni pagalvių mūšiuose pergalių siekė, kiti žirgelio neturėjo. (Hü)

6. Šios mergelės irgi visokiais žaidimais buvo užsiėmusios. (HH)

7. ir 8. Kažin kur stipresnė virvės traukikų komanda susirinko – Hamburgė (7.) ar Hüttenfelde (8.)?

9. Čia buvusieji gimnazistai su dabartiniais jėgas krepšinio aikštelėje bando.

10. Tiesiog šakės, kokios skanios buvo ant šakių kepintos dešrelės Berlyne! (Na, kitur irgi ne prastesnės...)

11. Hüttenfelde dar ir Alfredas Šaltys dainavo, o paskui atografus dalino. (Hü)

12. Berlyniečių Joninėse patsai miesto meras Klaus Wowereit (tas toluoj, su vainiku) apsilankė. Nesvarbu, kad ne Jonas, užtat Voveraitis, beveik lietuvis, tai ir vainiko negaila.

Jaunimas pasigenda vyresniųjų pripažinimo ir paramos

Rugpjūčio 11 - 15 dienomis Druskininkuose vykusiame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos kraštų pirmininkų suvažiavimas dalyvavau ir aš. Į šį suvažiavimą atvyko ne tik pasaulio lietuvių bendruomenių pirmininkai bet ir 13 jaunimo sąjungų pirmininkų bei atstovų iš Australijos, Gruzijos, JAV, Kanados, Karaliaučiaus, Latvijos, Lenkijos, Moldovos, Rusijos, Sibiro, Švedijos, Ukrainos ir Vokietijos. Be to dalyvavo ir PLJS pirmininkas Matas Stanevičius bei XI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komiteto pirmininkas Vytautas Lemkė.

Suvažiavimo metu daug diskutavome išsivijus jaunimą jaudinančiomis temomis, dalinomės bendromis problemomis bei pasiekimais. Ypač daug diskusijų sukėlė artėjantis PLJ Kongresas, kuris vyks 2003 m. liepos 11 - 27 d. Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje. Suvažiavimo metu buvo nutarta, kiek atstovų galės būti siųsti šalys, kuriose veikia jaunimo sąjungos. VLJS šį kartą galės būti siųsti net 15 atstovų - tai yra iš tiesų labai daug. Taip pat buvo nutarta, kad jaunimo sąjungų atstovų registracija turi būti vykdyta iki 2003 metų kovo 11 dieną (VLJS atstovų rinkimai vyks per Vasario 16-osios minėjimą Hiutenfelde. Daugiau informacijos galima rasti interneto svetainėje: www.kongresas.com arba www.vljs.de).

Šypsenėlės

- ☺ Silpnoji lytis stipresnė už stipriąją dėl stiprios lyties stiprios silpnybės silpnajai.
- ☺ Neužmiršk, kad meilė akla, o kaimynai viską mato.
- ☺ Vaikai dalinami į dvi kategorijas: į neišauklėtus ir savus.
- ☺ Prieš sudegindamas tiltus, apsižvalgyk, katram tu krante.

Daug ir karštai jaunimas diskutavo ir dėl vieno suvažiavimo dalyvio iškelto pasiūlymo apsispręsti, kaip vadinti šiuo metu užsienyje gyvenančius lietuvius: jis sakė, kad šiuo metu nėra aišku, kaip pavadinti naujai (t.y. po 1990 m.) atvykusius lietuvius, kurie anot jo yra ne išeiviai, bet „ateiviai“; be to ir tremtiniai nėra

mo rūpesčių. Suvažiavimo metu bendruomenės pirmininkams buvo pateiktas prašymas rūpintis jaunimo švietimu.

Labai džiugu, kad kiekvienas jaunimo sąjungos atstovas bei pirmininkas pasisakė už tarpusavio bendradarbiavimą. Gimė idėja 2005 metais suorganizuoti Europos lietuvių jaunimo kongresą (suvažiavimą). Ši idėja iškėlė Europoje gyvenančiam Lietuvos jaunimui didelius klausimus: kur baigiasi Europa ir kokioje šalyje turėtų vykti tokio tipo kongresas ar suvažiavimas. Europos lietuvių jaunimo sąjungų pirmininkai gavo užduotį šį klausimą išdiskutuoti savuose kraštuose (Vokietijoje šiuo klausimu galima pasisakyti www.vljs.de).

PLB ir PLJS kraštų pirmininkų suvažiavimo dalyviai iš Vokietijos sodina ažuoliuką Dzūkijos žemėje. Nuotr. M. Šmitienės

vadintini išeiviais. Jaunimo sąjungų pirmininkai bei atstovai vieningai pasisakė, kad nėra jokio skirtumo, kada atvyko lietuvis į užsienį ir kokiu tikslu, nėra jokio skirtumo ar jis atvyko ar ten gimė - mus vienija tai, kad mes esame lietuviai ir kad norime tarpusavyje bendradarbiauti.

Daug diskusijų kilo ir dėl jaunimo sąjungų bei bendruomenės tarpusavio santykių. Vos ne kiekvienos jaunimo sąjungos pirmininkas pasisakė, kad labai jaučiamas tarp jaunimo ir bendruomenės egzistuojantis atotrūkis, kad jaunimas dažnai jaučiasi bendruomenės ignoruojamas, nors bendruomenių pirmininkai pasisakė, kad jie labai stengiasi įtraukti jaunimą į bendruomenės veiklą. Jaunimas norėtų būti bendruomenės labiau pripažintas. Bandėme su pirmininkais išsiaiškinti, kokios galėtų būti šio atotrūkio priežastys. Pasirodo visur jos tokios pačios - kartų skirtumai, panašiai kaip tėvų ir vaikų santykiuose, be to dažnai buvo girdima ir baimė išsakyti savo nuomonę vyresniajai kartai, kad nekiltų nesusipratimų. Tačiau kiekvienas pasisakė, jog norėtų, kad bendruomenė labiau rūpintųsi jaunimo problemomis, kad neužmirštų savo darbuose ir jauni-

mo rūpesčių. Suvažiavimo metu taip pat buvo daug pasakojama ir apie vykstančias jaunimo sporto šventes. Klausantis įvairių pasakojimų kilo idėja Vokietijoje Frankfurte gyvenančių lietuvių kitais metais organizuojamam krepšinio turnyrą pagarsinti tarp lietuvių jaunimo sąjungų, tuo galėtume susilaukti įvairių svečių iš Švedijos (Švedijos jaunimo atstovai pasisakė, kad mieliau atvyktų pasižiūrėti ir galbūt net dalyvauti tokiame turnyre) bei Prancūzijos, su kuriais šiemet užmezgėme tvirtus bendradarbiavimo ryšius.

Suvažiavimas buvo labai turiningas ir prasmingas, nes yra labai svarbu pasidalinti tarpusavio problemomis bei bendromis įgėmėmis ieškoti visiems bendrų problemų sprendimo. Pasižadėjome, kad artimiausiu metu bendrausime tarpusavyje, kad stengsimės organizuoti bendrus renginius. Ypač buvo pabrėžta, kad kaimyninėje šalyje gyvenantys lietuviai būtinai turėtų palaikyti draugiškus tarpusavio ryšius.

Suvažiavimo metu mes ne tik posėdžiavome, bet ir vakarais susėdę pasakojome kiekvienas apie savo šalies ypatumus, apie ten vykstantį lietuvių jaunimo gyvenimą. Suvažiavimas suteikė man vėl naujų jėgų, įkvėpė naujų idėjų.

Vilma Remmert-Fontes,
VLJS pirmininkė

- Visas autobusiukas estų atvažiuo!-sensinga žinia žaibo greitumu pasklido po Annabergą ir turbūt ne vienam dingtelėjo mintis, kad šis kasmetinis Pabaltijiečių suvažiavimas bus kitoks nei praėjusiais metais. Nors ir per klaidą užklydę estai buvo audringai sutikti ir iš tiesų nenuvylė - dalyvavo ne tik diskotekoje, dėl kurios pabaltijiečiai atvažiuoja iš Bonnos ir Kólno apylinkių, bet ir programoje.

Šias metais suvažiavimas negalėjo pasigirti gausiu dalyvių skaičiumi, tačiau kokybė nurungė kiekybę. Suvažiavimo tema „Kuo mes didžiojamės“ orientavo informuoti apie pabaltijiečių laimėjimus ir pasiekimus įvairiausiose sferose nepriklausomybės metais. Pirmąją suvažiavimo dieną dominavo sporto ir literatūros temos. Pastarąją labai įdomiai nušvietė latvė vokiečių kalbos mokytoja. Ji apžvelgė visą Latvijos literatūrą, ypač moderniąją. Savo referate ji teigė, kad latvių literatūroje dominuoja lyrika, o lietuviškoje - proza. Po šio gan teorinio referato, Volketijos lietuvių JS pimininkė Vilma Remmert-Fontes trumpai pristatė Lietuvos pasirodymą Frankfurto knygų mugėje, o vėliau pateikė dalyviams praktinių užduočių: teko skaityti ir interpretuoti mugės proga Vokietijoje išleistą Jurgos Ivanauskaitės romaną „Ragana ir lietus“. Trumpos jo ištraukos

taip suintrigavo kai kuriuos latvius, kad per pertaukęles ir vakare jie vis negalėjo atsiplėšti nuo knygos ir toliau skaitė romaną.

Antroji suvažiavimo diena buvo ypač turininga. Annabergo namų šeimininkas Andrejs Urdze paruošė paskaitą bei diskusiją apie nacionalizmą. Ypač atkreiptas dėmesys į rusų mažumos problemą Latvijoje.

Labai įdomiu suvažiavimo elementu tapo latvio Helmutas Salnajs paruoštas strateginis žaidimas „Bundesrepublik Baltikum“: dvi grupės pateikė pro ir contra argumentus galimam Pabaltijo respublikos sukūrimui. Vieni tvirtino, jeigu egzistotų tokia respublika, šalis sutaupytų pinigų: pasaulio šalyse vietoj trijų užtekų vienos visą Pabaltijį atstovaujančios ambasados, žmonės nebepainiotų trijų sostinių ir pan. Kiti gi iškėlė problemą dėl prezidento - ką reiktų rinkti: latvi, estą ar lietuvi, sakė, kad prireiktų dvigubai daugiau vertėjų, neišku, kur turėtų įsikurti tokios valstybės sostinė ir pan.

Na, o suvažiavimo kulminacija buvo klasikinės muzikos koncertas. Tiesa, prieš jį grupelė lietuvių iš Hamburgo pristatė

Būti ar nebūti Baltijos respublikai?

savo kūrybos modernųjį šokį. O koncerte skambėjo jaudinantys šiuolaikinių latvių ir estų kompozitorių kuriniai fortepijonui ir violončelei.

Autentiškumo pabaltijiečių suvažiavimui suteikė ne tik atitinkamas penas akims ar ausims, bet ir skrandžiams. Visi kartu darbavomės virtuvėje. Lietuvių virtuvę - o ji, kaip sužinojome iš Quiz-Show, pati įvairiausia Pabaltijyje - reprezentavo šaltibarščiai ir kepta duona su česnaku, latviai bendrai degustacijai pateikė pupų ir kumpio košę, o estai prisitatė desertą: manų košę su putomis ir vaisiais piene.

Sekmadienį vyravo ne kokia nuotaika - juk paskutinė suvažiavimo diena, reikia skirstytis. Apibendrinami renginį išsakėme savo atsiliepimus ir kritiką. Buvo iškeltas pasiūlymas kitais metais tematiuoti integraciją į EU ir NATO, bet vis dėlto priėjome išvados, kad suvažiavimų nevertėtų per daug supolitizuoti ir išlaikyti juos kaip labiau kultūrinio pobūdžio renginius.

Fausta Šimaitytė

Į gyvenimą palydėta 51-oji abiturientu laida

Laimingi abiturientai V. Benetis, G. Stančaitytė, K. Rociūtė, R. Žerlauskaitė, V. Nikitinas. Nuotr.: M. Šmitienės

Šiais metais gimnaziją baigė 6 abiturientai - 5 lietuviai ir vienas vokiečių: Vytautas Benetis, Vitalijus Nikitinas, Kristina Rociūtė, Greta Stančaitytė. Ramunė Žerlauskaitė ir Andre Hascher. Pirmieji du įstojo į Heidelbergo universitetą, kur vienas studijuos biologiją ir kitas - ekonomiką. Kristina Rociūtė Miunchene studijuos teisę, o Greta su Ramune Frankfurte studijuos sociologiją. Andre Hascher žadėjo studijuoti pedagogiką.

Pagal tradiciją gimnazijos abiturientų išleistuvės įvyko penktadienį po egzaminų

iškilmingos vakarienės metu. Gimnazijos direktorius A. Šmitas jiems įteikė abiturios pažymėjimus ir palinkėjo šviesios ateities. Eiliuota kalba, atpasakodama paskutinių mėnesių abiturientų vargus, savo auklėtinius išlydėjo mokytoja Lieselotte Manss. Trumpas kalbas pasakė Vokietijos LB pirmininkas A. Šiugždinis, gimnazijos kuratorijos pirmininkas V.J. Damijonaitis ir ateitininkų vadovė M. Šmitienė. Klasės vardu visiems dėkojo Greta Stančaitytė.

Greta buvo labai aktyvi ateitininkė, Kristina Rociūtė - skautų vadovė. Vitalijus Nikitinas buvo geras krepšininkas, žaidė Heppenheimo sporto klube. Reikia tikėtis, kad naujieji studentai taip pat ras laiko įsijungti į lietuvišką veiklą.

Po vakarienės Romuvos pilies salėje abiturientų garbei koncertavo gimnazijos jaunosios pianistės L. Šiugždinytė, L. Ivanauskaitė, D. Šmitaitė, A. Galinskytė ir Ž. Vitkauskaitė. Joms talkininkavo mokytojai V. Lemkė (pianinu) ir G. Ručys (gitaru). *aš*

Gimnazijos svečiai

Šių mokslo metų pradžioje, kaip ir kasmet, gimnaziją aplankė kun. Edmundas Putrimas iš Kanados. Gražia tradicija tapo viešnagės metu E. Putrimo susitikimai - pokalbiai su ateitininkais bei svečio organizuojamas žaidimų vakaras visiems gimnazijos mokiniams.

Rugsėjo mėnesį Wormso gimnazijos mokiniai, atvežė ir parodė mūsų gimnazistams bei mokytojams savo sukurtą ir pastatytą spektaklį, kuris žiūrovų buvo labai šilta priimtas.

Spalio 11 - 13 dienomis gimnazijoje svečiavosi didelis būrys mokinių iš įvairių Lietuvos mokyklų. Tai buvo konkurso, organizuoto Lietuvoje, skirto Pasaulinei knygų mugei Frankfurte, laureatai. Ta proga buvo organizuota diskoteka, kurios metu mokiniai turėjo progos su svečiais iš Lietuvos susipažinti bei pabendrauti. *ej*

Mokinių koncertas

Rugsėjo mėnesį gimnazijos mokiniai koncertavo Heppenheime kasmet organizuojamame Rytprūsių vokiečių suvažiavime. *ej*

SPORTAS:

Ir merginos žaidžia futbolą

Nelengvos gimnazistams buvo pirmosios mokslo dienos, juolab, kai už lango saulė visus lepino dar vasariškai šiltais spinduliais. Tai paskatino, ilgai nelaukus, surengti tradicinį mokinių futbolo mėgėjų turnyrą. Šį kartą dalyvauti turnyre pareiškė norą beveik visos berniukų bendrabutis. Šiame vyriškame turnyre nepabūgo dalyvauti ir trys merginos - Toma Marcinkevičiūtė, Žilvilė Vitkauskaitė ir Virginija Marmakaitė. Puikus savaitgalio oras stebėti futbolo varžybų sukviėtė ir nemažą pulką žiūrovų. Dvi dienas nuo ryto iki vakaro gimnazijos parkas skambėjo nuo futbolo komentatoriaus Martyno Gaurilčiko ir sirgalių balsų.

Kol paaiškėjo turnyro stipriausieji, sužaista virš trisdešimt susitikimų.

Antrosios turnyro dienos vakare, jau gerokai sutemus, įvyko paskutinės ir lemiamos varžybos. Jose susitiko dvi pajėgiausios Aido Šiugždinio ir Audriaus Lekavičiaus vadovaujamos komandos. „Auksinė“ buvo lemta tapti A. Šiugždinio komandai, kurioje žaidė Michael Wunderle, Vainius Modzeliuskas, Jakob Christopher ir Ignas Čaplikas. Sidabrine antrąja vieta džiaugėsi A. Lekavičiaus komandos žaidėjai Sebastian Roskosch, Karolis Stankevičius, Andrius Siurtikovas, Egidijus Amalis ir Mantrimas Šimkus. Giedriaus Lamausko komandos žaidėjai Arūnas Damijonaitis, Timo Moos, Justas Biekša, Valdemaras Gordinskis ir Arvydas Drinkus buvo pripažinti vertais bronzos. Rezultatyviausiu turnyro žaidėju tapo Aidas Šiugždinis, geriausiu žaidėju pripažintas Michael Wunderle, o vartininku Jakob Christopher. Visi jie bei turnyre dalyvavusios merginos apdovanoti grupės SKAMP iš Lietuvos kompaktinėmis plokštelėmis su muzikantų autografais.

Puiki staigmena futbolo sirgaliams tapo buvusių abiturientų ir dabartinių gimnazistų rinktinių rugtynės, kurios baigėsi pastarųjų naudai.

ej

Fuksai ketčupo ringe

Jau pirmosiomis mokslo metų dienomis gimnazijoje sklido įvairios kalbos, gandai ir negandos apie artėjančias naujokėlių krikštynas. Vieni jų laukė su baime, kiti, smalsesni, krikšto su nekantrumu. Antrąjį rugsėjo savaitgalį abiturientai patenkino ir vienu, ir kitų lūkesčius. Tryliktokai, išties, pasistengė, kad naujų gimnazistų krikštynos taptų įdomiu renginiu tiek naujokams, tiek susirinkusiems žiūrovams. Būsimiems gimnazistams teko, kaip sakoma, pereiti ugnį ir vandenį, paragauti „fukso“ košės, išbandyti savo ištvermę ir jėgą „ketčupo ringe“, kol buvo jiems leista kreiptis į gimnazijos direktorių. Pas A. Šmitą tryliktokai naujokus vedė po vieną, direktorius jiems įteikė krikšto metriką, patvirtinančią tikro gimnazisto vardą ir teises.

ej

Veikia ateitininkai

Su naujais mokslo metais prasidėjo ir intensyvi ateitininkų veikla.

Rugsėjo mėnesį susiskirstė į darbo grupes. Viena jų rūpinasi internetiniu puslapiu, kurį greitai bus galima aplankyti. Kita yra laikraščio „Bokšto šešėly“ ir stendo darbo grupė. Be to yra dar specialios susirinkimus ir renginius organizuojančios darbo grupės.

Naujosios susirinkimų grupės dėka pasikeitė susirinkimų tvarka: dabar ateitininkus dažnai aplanko svečiai, pvz. A. Šmitas, Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovai. Pastarieji siūlė ateitininkams prisidėti prie sąjungos veiklos, bendradarbiauti.

Iš pradžių planuotas lapkričio mėnesį tradicinis gimnazijos talentų vakaras buvo perkeltas į kovo mėnesio 15 dieną. Taigi, atsirado daugiau laiko išugdyti užslėptus talentus ir kuo įspūdingiau juos pateikti žiūrovų ir žiuri komisijos vertinimui.

Toma Marcinkevičiūtė

Tėvų susirinkimas

Spalio 19 d. mokinių suolus gimnazijoje pusdieniui užėmė tėvai. Tą dieną jų susirinko gerokai virš šimto. Ryte tėvai su klasių auklėtojais aptarė atskirų klasių reikalus ir rūpesčius bei išrinko atstovus į gimnazijos tėvų komitetą.

Kiek vėliau visi buvo pakviesti į salę. Čia apie gimnazijos darbą, jos problemas kalbėjo direktorius A. Šmitas. Jis pasidžiaugė vis didėjančiu mokinių skaičiumi, kuris šiuo metu rekordškai išaugo iki 186, iš kurių pagal tautybę yra 81 vokiečiai ir 105 lietu-

viai. Klasėse mokinių skaičius svyruoja nuo 15 iki 19. Nors, kaip sakė direktorius, šiuo metu šalyje labai jaučiamas mokytojų stygius, tačiau gimnazija šią problemą ir vėl sugebėjo išspręsti. Gerinant mokinių mokymosi ir gyvenimo sąlygas, pagal turimas kuklias finansines galimybes įrengtas kompiuterių kabinetas bei dar viena nauja klasė. Keletą klasių savo iniciatyva suremontavo patys tėvai. Šiais metais einamasis remontas atliktas ir bendrabutyje. Be to dideliame mokinių džiaugsmui gimnazijos bibliotekoje atidaryta interneto svetainė.

Susirinkusius tėvus sveikino ir apie savo nuveiktą darbą kalbėjo tėvų komiteto pir-

Rugsėjo 11-osios terorui atminti

Rugsėjo vienuoliktosios išvakarėse gimnazijos foje uždegta žvakė ir specialiai surengta fotoparoda priminė visiems tragiškus praėjusių metų įvykius Niujorke bei Vašingtone, kai Ameriką ir visą pasaulį sukretė iki šiol žmonijos istorijoje neregėto masto teroro aktas, nusinešęs tūkstančius nekaltų žmonių gyvybių.

Nuotraukas ekspozicijai surinko ir stendą paruošė D. Šmitaitė bei Ž. Vitkauskaitė. D. Šmitaitė pačiai neseniai teko pabuvoti toje Niujorko vietoje, kur dar prieš metus stovėjo Pasaulio prekybos centras, o šiomet vyko gedulo ir atminimo ceremonijos teroro aukoms atminti.

ej

Knygų mugėje

Spalio 8 – 13 dienomis Frankfurto knygų mugėje, Lietuvos knygų leidyklų sektoriuje, vieną stendą leidinių ekspozicijai buvo išsipirkusi išeivija iš JAV. Šiame stende taip pat buvo eksponuojami ir Vokietijoje, Lietuvių kultūros instituto archyvuose turimi išeivijos leidiniai. Minėtą ekspoziciją surinko, parėngė ir parodos lankytojams pristatė M. Šmitienė ir R. Jankūnienė.

Pagrindinėje Lietuvos pristatymo ekspozicijoje visas mugės dienas parodos organizatoriaus daug talkino gimnazistai T. Marcinkevičiūtė, A. Damijonaitis, G. Jankūnaitė, I. Motiejūnas, G. Paulauskaitė, L. Šiugždinytė, D. Šmitaitė bei Ž. Vitkauskaitė.

Vyresniųjų klasių moksleiviams spalio 10 dieną organizuota išvyka į knygų mugę.

Įvairūs lietuvių pristatymo renginiai vyko ir kitose vietose. Vienoje iš Frankfurto bažnyčių surengtose lietuviškoje mišiose giedojo gimnazijos mokinių choras.

Po parodos daugelis Lietuvos leidyklų dalį eksponuotų knygų padovanojo gimnazijos bibliotekai.

ej

mininkas G. Gerstorfer bei nuo pernai metų veikiančio naujo Lietuvių gimnazijos draugų ir rėmėjų fondo pirmininkas F. Korb. Susirinkusiems pristatė naujai išrinkto tėvų komiteto nariai, kurio pirmininku vėl tapo G. Gerstorfer. Susirinkimo dalyviai taip pat išgirdo atsakymus į jiems rūpimus klausimus, išsakė pageidavimus bei savo nuomonę. Po susirinkimo tėvai turėjo progos prie kavos dar pasikalbėti su gimnazijos mokytojais, bendrabučių vedėjais.

ej

Gimnazijos naujienas parėngė E. Jankūnas

Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas (PLJK) ruošiamas kas tris-keturis metus įvairiuose pasaulio kraštuose, kur veikia lietuvių jaunimo sąjungos. Vienuoliktąjį kongresą organizuoja Vokietijos ir Lenkijos lietuvių jaunimo sąjungos bei PLJS valdyba.

Oficialioji kongreso programa susideda iš trijų dalių: atidarymas Lietuvoje (Vilniuje), stovykla Lenkijoje (Punske) ir studijų dienos Vokietijoje (Hüttenfelde). Joje gali dalyvauti visi už Lietuvos Respublikos ribų gyvenantys lietuviai nuo 18 ir 35 metų.

Šalia oficialios dalies siūloma turistinė kelionė po Vokietiją.

Atidarymas

Vilniuje liepos 11 d. - 13 d.

Prieš prasidedant kongresui Lietuvoje nuo birželio 30 d. iki liepos 6 d. vyks Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventė, Mindaugo karūnavimo 750-mečiui paminėti. Jei ketinate atvykti į šį renginį, pagalvokite, gal norėtumėte pasilikti ilgiau ir dalyvauti kongrese.

Atidarymo vakaras sutampa su XI-ojo PLB Seimo uždarymo iškilėmis. Sekančią dieną vyks Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos ruošiamas mugė. Sekmadienį, liepos 13 d. kongreso dalyviai išvyks į stovyklą.

Stovykla

Punske liepos 13 d. - 17 d.

Kongreso stovyklos tema - lietuviškų vestuvių papročiai ir apeigos. Jos metu ruošimės lietuviškoms vestuvėms, kuriose gros lietuviška kapela, dainuosime lietuviškas užstalės dainas, sėdėsime už stalo, apkrauto lietuviškais patiekalais. Iki vestuvių dienos dar teks surengti piršlybas, atšvesti mergvakarį ir bernvakarį, sukrauti jaunajai kraitį, išmokyti dainų, šokių, pagaminti valgių bei papuošti vestuvių salę. Viso to mus mokys vietos meistras.

Stovyklos metu veiks interneto svetainė. Čia mes ne tik ruošime stovyklos laikraštėlį, bet ir straipsnius vietas bei kitiems žurnalams. Jei dienos jums bus per karštos, galėsite maudytis ežeruose, kurių čia tikrai netrūksta. Aplankysime taip pat gražiausias Punsko krašto vietas. Pakeliausime po Suvalkiją, Prūsiją bei Dzūkiją. Susipažinsime su II-ojo pasaulinio karo istorinėmis vietomis, pvz. Hitlerio slėptuve Prūsijos miškuose.

Į Vokietiją išvykstame liepos 17 d. vakare, atvykstame kitos dienos vakare.

Studijų dienos

Hüttenfelde liepos 19 d. - 27 d.

Studijų dienos vyks Vasario 16-tosios gimnazijos patalpose. Hüttenfeldas yra ramus, mažas kaimelis, Vakarų Europos

lietuvių centras. Gimnazijos teritorijoje ne tik mokyklos pastatai ir bendrabučiai, bet ir pilsis, parkas su ežerėliu ir įvairios sporto aikštelės.

Studijų dienos - tai formalioji kongreso dalis. Jų metu vyksta įvairios diskusijos, simpoziumai, darbo būreliai ir paskaitos. Pagrindinis tikslas - sudaryti PLJS ateities veiklos programą (priimti nutarimus) ir išrinkti naują PLJS valdybą. Tuo pačiu nusprendžiama kito kongreso vieta ir data.

Norintys dalyvauti studijų dienose kaip atstovai privalo užsiregistruoti savo krašto lietuvių jaunimo sąjungoje (LJS). Atstovų skaičius yra ribotas ir nustatytas PLJS statute. Atstovus išrenka atskirų kraštų LJS.

Studijų dienose stebėtojų teisėmis gali dalyvauti ne tik atstovai, bet ir kiti norintys, tik jie neturi teisės balsuoti, priimant sprendimus.

Oficialiąją dalį praskaidrins dvi išvykos ir įvairios vakaronės. Pirmos kelionės metu aplankysime senąjį, romantišną Heidelbergo miestą su vienu įspūdingiausių senamiesčių visame pasaulyje; antroje kelionėje plauksime laivu Reino upe ir lankysime vynines. Vakarinė programa padės atsipaaiduoti nuo įtemptų diskusijų dienos metu. Jūsų laukia vokiška vakaronė su tradicinėmis vaišėmis ir užsiėmimais. Kitą vakarą kongreso dalyviai galės išreikšti savo talentus scenoje.

Kongreso uždarymo iškilmės vyks šeštadienį, liepos 26 d.

Studijų dienu temos

Šalia PLJS organizacinių reikalų (kraštų LJS pranešimų, oficialių nutarimų priėmimo, naujos valdybos rinkimų) bei minėtų turistinių išvykų didesnę studijų dienų dalį sudarys įdomi akademinė programa, susidedanti pirmoje eilėje iš įvairių paskaitų ir diskusijų. Šios programos, kurią pravesti bus kviečiami ekspertai iš Lietuvos ir išeivijos, pagrindiniai tikslai:

- susipažinti su Lietuvos visuomeninio, politinio bei kultūrinio gyvenimo aktualijomis,
- apžvelgti nūdienos Lietuvos jaunimo kasdienybę, problemas ir lūkesčius,
- apmąstyti išeivijos institucijų - lituanistinių mokyklų, parapijų, spaudos, stovyklų, kitų organizacijų - vystymosi raidą bei išsilaikymo perspektyvas,
- įsigilinti į kitų kraštų LJS veiklos aplinkybių specifiką,
- apsvaistinti Lietuvoje ir užsienyje gyvenančio lietuvių jaunimo bendradarbiavimo galimybes individualiame ir organizaciniame lygyje (šia tema pvz. ruošiamas simpoziumas su Lietuvoje gyvenančiu išeivijos jaunimu bei diskutuojama tarptautinio „lietuviškų resursų“ telkimo projekto idėja),

• daryti konkrečias išvadas dėl PLJS bei atskirų kraštų LJS ateities veiklos.

Šio kongreso Studijų dienos keliais atžvilgiais skirsis nuo tradicinio renginio. Pirmiausiai, atitinkamai kongreso šūkiui „Iš ateities stiprybę semiamė“, paskaitos bus ne tiesiogiai apie dabartį, o apie ateitį. Dar tiksliau - paskaitininkų prašoma orientuoti savo temą (pvz. Lietuvos jaunimo kasdienybė) į 2020 metus. Kodėl? Kadangi kalbėdami apie ateitį, neišvengiamai kalbame ir apie dabartį. Tačiau neapsiribojame vien faktų konstatavimu, o tuo pačiu išreiškiame savo lūkesčius bei baimes dėl esamos situacijos sprendimo. Konkrečių veiklos projektų išdirbimas taip pat bus koncentruojamas į taip vadinamą „Ateities dirbtuvę“. Šioje Studijų dienų dalyje atstovai susirinks į ekspertų moderuojamas grupes, kuriose įvairiais didaktiniais metodais bus ieškoma sprendimų opiausioms kraštų LJS veiklos kliūtims. Dar viena Studijų dienų ypatybių bus visiems dalyviams profesionalų organizuojamas kompaktiškas organizacinio darbo kursas.

Turistinė programa

Vokietijoje liepos 13 d. - 27 d.

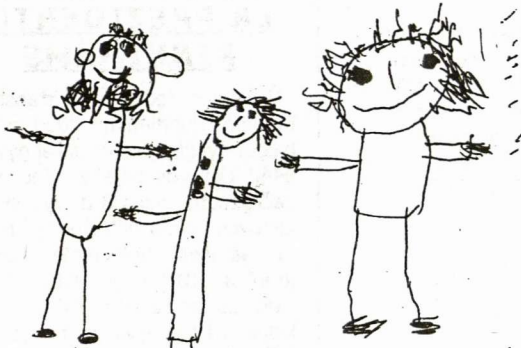
Turistinėje programoje gali dalyvauti visi norintys. Amžiaus ribos nėra. Kelionėje susipažinsite su žymiausiomis Vokietijos vietovėmis bei didžiausiais jos miestais. Kelionė prasidės Vokietijos sostinėje Berlyne. Toliau važiuosite į uostamiestį Hamburgą, iš ten pro Heidelbergo senamiestį link Bavarijos. Pamatysite žavingąjį Muncheną ir įspūdingąsias Alpas. Turistinė programa yra suderinta su bendra kongreso eiga: turistai dalyvaus atidaryme Vilniuje, praleis vieną vakarą kartu su atstovais ir stebėtojais Hüttenfelde ir, grįžę iš Bavarijos, galės dalyvauti kongreso uždarymo iškilmėse.

Registracija

Registracijos anketas su galutine nustatytais kainomis gausite iš savo krašto LJS arba galėsite parsisiųsti iš kongreso interneto svetainės: <http://www.kongresas.com>

Jei kas neaišku, kreipkitės į savo krašto LJS, į PLJS arba kongreso ruošos komitetą. Kongreso e-mail adresas: info@kongresas.com. Pašto adresas: PLJK ruošos komitetas, Lorsche Str. 1, 68623 Lambertheim, Germany.

Martynas Lipsys

DŽIUGAS, DALE IR JURGUTE

„Mūsų darbai“ 3-oji klasė, „Džiugas, Dale ir Jurgute“ 1991 m. Kėdainiai

Šveicarijos lietuvių bendruomenė kviečia Šveicarijoje, Lietuvoje ir kitose šalyse gyvenančius lietuvičius bei jų draugus dalyvauti vaikų kūrybos parodoje, vyksiančioje 2003 m. vasario mėnesį Ciūriche. Piešinių temos, atlikimo technika, dydis – neribojami. Išleisime parodos katalogą, kurį gaus visi parodos dalyviai.

**Piešinius siųsti iki 2002 m. gruodžio 31 d.
Birutei Gujer, Furkastrasse 15,
8048 Zürich, Schweiz**

**Pasiteirauti galima tuo pačiu adresu arba
birute@bluewin.ch, tel.: + (41) 1 433 26 23**

Norintiems jaustis geriau!!!

Abromiškių reabilitacijos ligoninė
Reabilitacinis gydymas, sveikatingumo,
tyrimų programos sergantiems širdies ir
kraujagyslių,
nervų sistemos, sąnarių ligomis, po traumų.

Adresas: Abromiškių k., LT-4061 Elektrėnų seniūnija,
tel./faks.: +370 528 39 612, e. pšt.: absan@medi.lt,
psl. internete: www.abromiskes.lt

BALTICA Sprachendienst

Nijolė Bruder

Wielandstr. 1, 53173 BONN

Tel.: 0228 / 359325

Faksas: 0228 / 3681740

Mobilus tel.: 0173 / 2690953

el. paštas: Nijole.Bruder@Baltica-Office.de

**LIETUVIŠKŲ, RUSIŠKŲ, VOKIŠKŲ TEKSTŲ BEI
DOKUMENTŲ VERTIMAI SU PATVIRTINIMU.**

Münsterio lietuvių bendruomenė ir
Vokietijos Lietuvių jaunimo sąjunga
2002 m. gruodžio 13-15 dienomis
Münsteryje (Westf.)
organizuoja

**LIETUVIŲ (JAUNIMO)
KREPŠINIO TURNYRĄ**

Žaidynės įvyks gruodžio 14 d. Pascal gimnazijoje.
Vakare – alus, muzika ir šokiai.
Gyvenimo sąlygos „studentiškos“:
prašome atsivežti miegmaišius;
negausias išlaidas dalinsimes bendrai.
(Šeimomis su vaikais pasirūpinsim geriau.)

Maloniai kviečiame visus atvažiuoti ir dalyvauti!

Kad palengvintumėt turnyro planavimą,
registruokitės iki gruodžio 6 d.
Registracija ir informacija:
robertas_aleksa@web.de

**Tęsiamas aukų vajus
gimnazijos autobusiukui!**

Iki naujųjų mokslo metų pradžios į naujo
gimnazijos autobusiuko fondą jau suplaukė 7000 €. Tai yra maždaug trečdalis visos reikalingos sumos. Didžiausią auką iki šiol gavome iš Lietuvos Respublikos garbės konsulo Frankfurte prie Maino Karlo Rothenbergerio – 1000 €.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems bei kviečiame ir kitus įsijungti į aukų vajų. Kiekviena, net ir nedidelė auka mums labai svarbi. Pinigus galima siųsti į vieną iš žemiau paminėtų sąskaitų arba gimnazijos adresu, kiekvienu atveju pažymint „autobusiukui“.

*Unterstützungsfonds des Litauischen Gymnasiums,
Volksbank Kreis Bergstraße e.G.,
BLZ 509 914 00, Konto Nr.: 32 76 18 01*

*Verein der Freunde und Förderer des Litauischen
Gymnasiums, Sparkasse Lampertheim,
BLZ 553 500 10, Konto Nr.: 31 80 875*

**Mūsų tėvų kovos ir aukos dėl lietuviškos knygos yra testamentinis įpareigojimas visoms
Lietuvių Tautos kartoms, Lietuvos organizuoja ir remia spausdintą lietuvišką žodį.**

LIETUVIŲ CHARTA

LR ambasada Berlyne

Charitéstr. 9, 10117 Berlin

2002 m. gruodžio 22d. LR Prezidento rinkimų

rinkėjų registracijos anketa

Vardas _____

Pavardė _____

Gimimo metai _____

Asmens kodas _____

LR paso Nr. _____

Adresas, kuriuo esate registruotas Lietuvoje _____

Adresas Vokietijoje _____

Vokietijoje esu laikinai Vokietijoje gyvenu

Telefonas (nebūtina) _____

RINKĖJŲ, TURINČIŲ GYVENAMĄ VIETĄ LIETUVOJE, DĖMESIUI

Asmenys, įtraukti į rinkėjų sąrašus Vokietijoje, būdami Lietuvoje balsuoti negalės, todėl prašome apsispręsti, kur norėsite balsuoti

Balsuosiu Lietuvoje Balsuosiu Vokietijoje

Asmenys, pažymėję, kad balsuos Lietuvoje, bus išbraukti iš LR Prezidento rinkimų rinkėjų sąrašo Vokietijoje

Jeigu pageidaujate balsuoti paštu, pažymėkite šį langelį: taip.

Tuo atveju rinkimų biuletenis Jums bus išsiųstas paštu.

Pastabos _____

Parašas _____

Data _____

**ŪŽSIREGISTRUOKITE
LR PREZIDENTO
RINKIMAMS**

Vokietijos federalinės statistikos tarnybos duomenimis 2000 m. pabaigoje Vokietijoje oficialiai gyveno 9442 Lietuvos piliečiai. Tačiau tą pačių metų spalio 8 d. vykusiuose Lietuvos Seimo rinkimuose į rinkėjų sąrašus Vokietijoje tebuvo įtraukta 1019 iš jų. Kitų adresai Lietuvos ambasada šalyje, atskaitingai už čia esančių rinkėjų sąrašų sudarymą ir rinkimų organizavimą, liko nežinomi. Todėl prašome „Informacijų“ skaitytojus – Lietuvos Respublikos piliečius čia skelbiamą LR Prezidento rinkimų registracijos anketa **iškirpti** arba **padauginti** kopijavimo aparatu ir **užpildyti kuo skubiau išsiųsti** nurodytu LR ambasados Berlyne adresu. Jūs būsite įtraukti į balsuotojų sąrašus ir galėsite dalyvauti š.m. gruodžio 22 d. vyksiančiuose LR Prezidento rinkimuose.

Rinkimuose balsavimo teisę turi kiekvienas veiksnius, ne jaunesnis kaip 18 metų Lietuvos Respublikos pilietis.

Balsuoti rinkėjai galės atvykę į LR ambasadą Berlyne arba skyrių Bonno ir pateikę savo LR pasą š.m. gruodžio 10-13 d. nuo 13 iki 17 val., gruodžio 16-20 d. nuo 13 iki 17 val., gruodžio 22 d. nuo 7 iki 20 val. Arba - pareiškę pageidavimą rinkėjai - galės balsuoti paštu.

**Literatur aus
Litauen**

Jurgis Kunčinas
Mobile Röntgenstationen
Roman

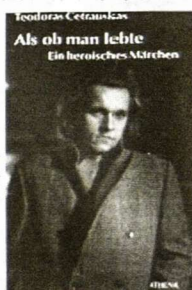
204 Seiten, Broschur
ISBN 3-89896-120-6, 14,90 €

Ričardas Gavelis
Friedenstaube
Sieben Wilnaer
Geschichten

120 Seiten, Broschur
ISBN 3-932740-83-1, 12,90 €

Arvydas Šliogeris
Post Scriptum
Aus einem philo-
sophischen Tagebuch

152 Seiten, Broschur
ISBN 3-932740-84-X, 14,50 €

Jūratė Sprindytė,
Klaus Berthel (Hgg.)
Von diesen Träumen
ganz verschiedene

Zehn litauische Gegen-
wartsaotoren und ihre
literarische Prosa
140 Seiten, Broschur
ISBN 3-89896-133-8, 14,90 €

Teodoras Četrauskas
Als ob man lebte
Ein heroisches Märchen

88 Seiten, Broschur
ISBN 3-89896-121-4, 12,90 €

Vytautas Kubilius
Literatur in Freiheit
und Unfreiheit

Die Geschichte der litauischen
Literatur von der Staats-
gründung bis zur Gegenwart
286 Seiten, Gebunden
ISBN 3-89896-134-6, 19,90 €

ATHENA Verlag

Mellinghofer Straße 126
46047 Oberhausen
Tel. 0208 871505, Fax 871547
www.athena-verlag.de

**Lietuviškas
anonsas**

Iki gruodžio 21 d. paroda „(un)dressed: kūnas Baltijos šalių fotomene. Lietuva“. V.Bubelytės, A.Budvyčio, R.Požerskio, E.Rakauskaitės ir kt. darbai Giedrės Bartelt galerijoje, Wielandstr. 31, Berlin-Charlottenburg.

Iki gruodžio 22 d. šiuolaikinio meno paroda „Lietuva: besikeičianti visuomenė“. Dalyviai G.Makarevičius, D.Narkevičius, E.Rakauskaitė, L.Stasiulytė ir V.Zaman. Frankfurter Kunstverein, Markt 44, Frf./Main.

2003 sausio 11 – 12 d. Šiaurės Vokietijos spaustuvininkų amatų mugėje Hamburge bus reprezentuojamas ir Lietuvos knygų menas. Specialią ekspoziciją paruošė K.Vasilūnas. Museum der Arbeit, Wieselndamm 3, Hamburg.

Dalia Jokubaitytė

2002 03 12 Kilyje tragiškai žuvo Dalia Jokubaitytė. Gimusi 1974 09 04 Kaune, Dalia mokėsi Kauno J. Jablonskio vidurinėje mokykloje, 1992 m. baigė ją ir iki 1993 m. studijavo Kauno Medicinos Akademijoje. 1993 – 1996 mokėsi Vasario 16-osios gimnazijoje Hüttenfelde ir 1996 m. pradėjo studijuoti teisę J. W. Goethės Universitete Frankfurte. 1996 – 1999 ji buvo biologijos – medicinos studentė J. Gutenbergo Universitete Maince, kol 1999 m. perėjo į K. Albrechto Universitetą Kilyje, toliau studijuoti medicinos. Neužilgo prieš tragišką savo žūtį Dalia sėkmingai išlaikė pirmuosius valstybinius priešklinikinius egzaminus.

Dalia buvo labai pareiginga, darbšti mergina, su dideliu atsakomybės jausmu. Ji pasiūkvojama kelis metus dirbo prof. von Esmarcho senelių namuose. Bendradarbiai ir studijų kolegos prisimena ją kaip atvirą, mielos širdies, be galo energingą ir linksmą, mėgusią literatūrą, muziką ir meną. Velionė palaidota Antakalnio kapinėse Vilniuje.

Bronius Skaparas

* 1917 11 21 – † 2002 01 20

Velionis nuo 1956 metų buvo Vokietijos lietuvių bendruomenės narys. Į Vakarų pateko siaučiant karo audroms. Čia dirbo anglų, vėliau amerikiečių karinėse bazėse. Lietuvių bendruomenėje nuolat rūpinosi lietuvišką pamaldų parengimu, patarnavimu joms.

Buvo vedęs, turėjo sūnų, su kuriuo bendruomenė ryšio, dėja, neturi. Žmona mirė jau prieš keletą metų.

Paskutiniuosius savo gyvenimo metu velionis praleido Lūdinghauseno Clara-Stift senelių prieglaudoje, kur jį dar nuolat pasiekdavo Schwetzingeno apylinkės lietuvių sveikinimai su šventėmis ir gimtadienių proga.

Paskutinis, šios vasaros pradžioje jam siųstas laiškas grįžo atgal su pastaba: miręs. Clara-Stift vėliau telefonu patvirtino žinią: Broniaus Skaparo siela apleido šį pasaulį šių metų sausio 20 dieną.

Ilsėkis, mielas Broniau, Dievo ramybėje.

Liūdi Schwetzingeno apylinkės lietuviai

Tautvydas Martynas Gailius

Š.m. rugpjūčio 25 d. Heidelberge mirė Tautvydas Martynas Gailius. Jis gimė 1922 08 20 Beryne, baigė IV-ą valstybinę gimnaziją Kaune. Per Antrąjį Pasaulinį karą tarnavo vokiečių kariuomenėje, o po karo studijavo Erlangeno universitete anglistiką ir sportą. Baigė jaunimo vadovų kursus Tarptautiniam institute Mainau/Bodensee. 1950 - 1951 m. buvo YMCA (tarptautinės krikščionių jaunimo organizacijos) jaunimo vadovas, auklėtojas, sporto mokytojas. Po to dirbo IRO (Jungtinių tautų organizacija pabėgėliams) Childrens Village Bad Aiblinge, o 1952 – 1953 m. buvo praktikantas Manurhin-Mulhouse Prancūzijoje.

Nuo 1952 iki 1965 m. T. M. Gailius buvo Vasario 16-osios gimnazijos berniukų bendrabučio vedėjas, ilgą laiką dirbdamas praktiškai be poilsio, visas 7 savaitės dienas. Be to dar dėstė berniukams sportą ir žemesnėms klasėms anglų kalbą. Vienu laiku šalia bendrabučio priežiūros turėjo dar 24 savaitines pamokas. Ir vis dar rasdavo pakankamai laiko kiekvieną vakarą su mokiniais sportuoti! Savo mokinius sužavėjo įvairiomis sporto šakomis: boksų, sunkumų kilnojimu, imtynėmis, stalo tenisu, futbolu, bet labiausiai tinkiniu ir krepšiniu. O ir pats gerai pasirodydavo visose sporto šakose. Jo paruošti gimnazistai skynė laurus įvairiausiose turnyruose, o ypač krepšiniškai, kurie tais laikais sugebėdavo laimėti net prieš Vokietijos krepšinio meistrų komandą. Kartu jis energingai ir patraukliai vadovavo ir gimnazijos skautų Aušros tuntu.

Tautvydas Martynas Gailius nesikratė jokių pareigų. Kai reikėjo, ilgus metus ėjo inspektoriaus, t.y. direktoriaus pavaduotojo, o nuo 1957 iki 1958 ir direktoriaus pareigas. Gimnazijos vadovybėje jis buvo nepamainomas, nes puikiai valdė lietuvių anglų ir vokiečių kalbas. Vienerius metus buvo VLB valdybos nariu. Joks darbas jam nebuvo per prastas. Pvz., kai kartą vienu metu sugripavo visos virėjos, jis su mokiniais talka, pats gamino pietus gimnazistams - ir visai skaniai!

Tautvydas M. Gailius nuo pat pirmųjų gimnazijos dienų Hüttenfelde palaikė gerus ryšius su miestelio vokiečiais. Jis kurį laiką sėkmingai treniravo vietinės futbolo ir stalo teniso komandas ir šios galėjo džiaugtis gražiais laimėjimais, pasiektais su jį papildžiusių lietuvių gimnazistų pagalba. Dar dabar miestelio gyventojai prisimena Tautvydą M. Gailių ir vis klausia, kaip jam einasi. Jiems ir daugeliui buvusių gimnazistų jis išliks atminty, kaip legendinis, be galo talentingas žmogus.

1965 m. išėjo dirbti vedėju į garsų vokiečių internatą Gaienhofene prie Bodeno ežero. Išėjęs į pensiją gyveno Heidelberge, kur ir palaidotas. Laidotuvėse dalyvavo tik šeimos nariai - žmona Jutta bei sūnus Viktoras ir dukra Kristina su šeimomis.

†

Ignas Šmigelskis

2002 m. liepos 7 d. po sunkios ligos amžinu miegu užmigo Ignas Šmigelskis, mūsų mylimas Tėtušiuukas.

1943 m. karo audrą atblokštas į Vokietiją, vis svajojo tapti kunigu arba mokytoju, bet mokslams nebuvo laiko: reikėjo dirbti, išlaikyti vėliau susidariusią 7 žmonių šeimą. Nors ir buvo vedęs vokiečių, nenustojo rašyti apsakymų, eilių lietuvių kalba, bendrauti su lietuviais. Kai vokiška šeima iširo, vieninteliu išsigelbėjimu jam buvo susirašinėjimas su giminėmis, draugais ir eilės, kurių pagrindinė mintis - meilė gimtajam kraštui, Tėvynės ilgesys, troškimas Lietuvą pamatyti laisva.

Po 22 vienišų metų, atėjus Laisvei į Lietuvą, vedė lietuvę (mokytoją), su kuria aplankė gimtinę, gimines, sostinę, išsėjosi Palangoje.

Išleido tris poezijos knygas – „Vargingi posmai“, „Ašaroti kryžiai“ ir „Pažink mano kančią“ bei apsakymų ir poezijos knygą „Ašaromis rašyta“. Nors šios knygos išleistos su daugybe klaidų, bet Ignas Šmigelskis didžiosiomis jomis ir džiaugėsi, kad „neišnyko kaip dūmas, blaškomas vėjo“.

Liepos 26 d. po mišių urna su pelenais buvo gražiai palaidota Henchelheimo prie Gieβeno kapinėse.

Diana Krivickienė

Vokietijos lietuvių sielovados informacija

† Prelato Antano Bungos atminimui

Vilniaus Arkivyskupija, kurioje A†A prelatas Antanas Bunga panoro prisiglausti savo gyvenimo saulėlydyje, rūpinasi paminklo pastatymu prie Kryžiaus atradimo (Vilniaus Kalvarijų) bažnyčios, kur prelatas palaidotas šalia kitų kunigų.

Jeigu kas iš Vokietijos lietuvių norėtų prisidėti prie paminklo pastatymo aukos, galėtų pasiųsti pinigų Vilniaus Arkivyskupijos sąskaiton:

Vilniaus Bankas AB, Vilnius, SWIFT: CBVI LT 2X, at Deutsche Bank, SWIFT: DEUT DE FF, Vilniaus Arkivyskupija, Account No. 57089202.

Numatyta sąmata už granitą ir darbą apie 6.000 Lt.

INFORMACIJOMS leisti ir VOKIETIJOS LB aukojo

Hamburgo apylinkė	120 €
Alma Šiugždinienė	102 €
Gerhard Bauer	50 €
Vitoldas Gruzdis	50 \$
Ronaldas Tesnau	35 €
Alfred Broschat	30 €
Tadas Sartorius	12 €
Mülheimo apylinkė	10 €
Danutė Januta	50 \$
+ naujam gimnazijos autobusiukui	400 \$

Širdingiausiai dėkojame!

VLB Valdyba

2002-2003 metų

1 renginių kalendorius

2002 m. gruodžio 15 d. *Mülheimo-Eseno apylinkės Kalėdinė šventė*

2003 m. sausio 5 d. *Hamburgo apylinkės Kalėdų eglutė*

vasario 15 d. *Vasario 16-osios minėjimas Hamburge*

vasario 22 d. *Centrinis Vasario 16-osios minėjimas Hüttenfelde*

birželio 30 d. - liepos 6 d. *Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventė Vilniuje, Mindaugo karūnavimo 750-mečiui paminėti*

liepos 7 - 11 d. *XI Pasaulio lietuvių bendruomenės Seimas Vilniuje*

liepos 11 - 27 d. *XI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje*

Sveikiname naujus bendruomenės narius

Liepos-lapkričio mėn.
į VLB veikia įsijungė:

Centro ap.: Michael Srebalus
Steffenhagen Peter

Hamburgo ap.: Lina Grabliauskienė
Gražina Hahlbrock
Vanda Mosuraitis
Živilė Müller
Stührenbery

Kölno-Bonnos ap.:
Alfred Bartminn
Albinas Kurauskas
Vilija Kurauskienė
Manfred Surujun
Regina Surujun
Ligita Tamutienė

Romuvos ap.: Vytautas Benetis
Almantas Bovainis
Dovilė Masionytė- Lemkė
Rūta Masionytė
Vitalijus Nikitinas

Štutgarto ap.: Enrika Gerulaitytė
Giedrė Krüger

VYSKUPO MOTIEJAUS VALANČIAUS JUBILIEJUI PAMINĖTI

PLB valdyba įsteigė:

\$ 1000. PREMIJĄ

už originalų kūrinį apie Motiejų Valančių, jo kūrybą ir (ar) skelbtas idėjas laisvai pasirinkta tema. Pavyzdžiui „Blaivybė M.Valančiaus raštuose“; jo apysakų inscenizavimas, jo literatūrinių veikėjų posakiai su iliustracijomis; jo kalbos žodyno, liaudies išsireiškimų paaiškinimai – pamokos; tautosakos, patarlių iliustracijos; šiomis temomis žaidimai, bei kita. Tai gali būti elektroninis puslapis, CD-ROM kompaktinė plokštelė, vaizdajuostė, muzikos, teatro, dailiojo meno ar rašyto žodžio kūrinys, plakatų - reklamų serija, komiksų knygelė ar kas kita. Konkursas šiai premijai gauti yra atviras visiems. Autorystės teisės paliekamos autoriui.

\$ 1000. STIPENDIJĄ

užsienyje gyvenančiam lietuvių kilmės studentui/ei už mokslinį rašinį vysk. Motiejaus Valančiaus tema, kuri padėtų plačiau atskleisti jo įnašą Lietuvos istorijoje, iškelti jo krikščioniškas, humanistines ir tautines idėjas.

Darbai turi būti atlikti ir PLB komisijai įteikti iki 2003 m. birželio 30 d.

Daugiau informacijos teikia PLB vicepirmininkė kultūros reikalams Laima Žilobienė. Jos adresas: 1500 Lake Shore Drive South, Barrington, IL 60010 USA, el. p.: lzlioba@hotmail.com, tel.: 1-847-381-3772.

Vokietijos LB Valdybos INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.
Lorscher Str. 1, D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Tel.: 0 62 56 - 85 99 00, Fax: 0 62 56-16 41, Email: VokLB@aol.com
Bankverbindung: Deutsche Bank 24 Weinheim, BLZ 670 700 24, Konto-Nr. 581 7978
Redaktorė Laima Žilaitytė-Mayer, mob. tel.: 0160-95 94 35 02, e-paštas: LaimaZM@aol.com
Aukotojams išrašome auką patvirtinančias pažymas, kurias pristačius mokesčių inspekcijai, taikomos mokesčių nuolaidos.
Gautus rankraščius taisome ir trumpiname savo nuožiūra. Spausdinama medžiaga nebūtinai atstovauja VLB Valdybos nuomonei.
Pasinaudojant INFORMACIJŲ žiniomis, maloniai prašome nurodyti šaltinį ir mums atsiųsti vieną leidinio egzempliorių.